
GHID METODOLOGIC SPECIFIC PRIVIND EVALUAREA ADECVATĂ A EFECTELOR POTENȚIALE ALE PLANURILOR/PROIECTELOR DIN DOMENIILE DE INTERES

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

UNIVERSITATEA DIN
BUCUREȘTI
VIRTUTE ET SAPIENTIA

Azumy Tashan

COCORA, IL, BUCUREȘTI, ROMÂNIA

PAGINARE: *MARIAN CONSTANTIN*

ISBN: 978-606-95583-6-2

**GHID METODOLOGIC SPECIFIC
PRIVIND EVALUAREA ADECVATĂ
A EFECTELOR POTENȚIALE
ALE PLANURILOR/PROIECTELOR
DIN DOMENIILE DE INTERES**

Cuprins

1. INTRODUCERE	7
2. CONCEPTE	7
3. PROCEDURA DE EVALUARE ADECVATĂ	9
Descriere	9
3.A. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PROIECTE	9
Evaluarea inițială.....	9
3.A.1 Etapa de încadrare	10
<i>Descrierea etapei</i>	10
<i>Parcurgerea etapei de încadrare de către ACPM</i>	10
<i>Definirea domeniului</i>	12
3.A.2. Etapa studiului de evaluare adecvată.....	12
<i>Descrierea etapei</i>	12
<i>Motive imperative de interes public major</i>	12
3.A.3. Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul negativ persistă.....	13
<i>Descrierea etapei</i>	13
<i>Parcurgerea etapei măsurilor compensatorii de către ACPM</i>	14
<i>Revizuirea/ actualizarea deciziei etapei de încadrare/ acordului de mediu</i>	15
3.B. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PLANURI/ PROGRAME/ STRATEGII	15
3.B.1. Etapa de încadrare.....	15
<i>Descrierea etapei</i>	15
<i>Parcurgerea etapei de încadrare de către ACPM</i>	16
3.B.2. Etapa de definitivare a proiectului de plan sau de program/ strategie și de realizare a studiului de evaluare adecvată.....	16
<i>Descrierea etapei</i>	16
<i>Motive imperative de interes public major</i>	17
3.B.3. Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul negativ persistă.....	18
<i>Descrierea etapei</i>	18
<i>Parcurgerea etapei măsurilor compensatorii de către ACPM</i>	18
AVIZUL AUTORITĂȚII RESPONSABILE CU MANAGEMENTUL/ ADMINISTRAREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE	19
4. CONCLUZIILE EVALUĂRII PLANULUI/ PROIECTULUI	20
5. CONSULTĂRI CU PUBLICUL LARG ÎN CADRUL PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ	20
ANEXA NR. 1 - LISTA DE CONTROL PENTRU ETAPA DE EVALUARE INIȚIALĂ PENTRU PROIECTE	20
ANEXA NR. 2 - DIFERENȚA DINTRE ETAPA DE ÎNCADRARE ȘI ETAPA STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ	20
ANEXA NR. 3A- CONȚINUTUL-CADRU AL MEMORIULUI DE PREZENTARE	21
A. Descrierea succintă a PP-ului și distanța față de ANPIC	21
B. Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar	21
C. Prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP-ului	22
D. Se precizează dacă PP-ul propus are legătură directă cu sau este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar	22
E. Estimarea impactului potențial al PP-ului asupra speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată	22
E.1 Identificarea și estimarea impactului	22
E. 2 Identificarea incertitudinilor.....	24
E.3 Concluziile referitoare la descrierea și cuantificarea impacturilor precum și motivele pentru care este sau nu necesară continuarea procedurii cu trecerea la etapa studiului de evaluare adecvată.....	25
ANEXA NR. 3B- LISTA DE CONTROL PENTRU ETAPA DE ÎNCADRARE	25
ANEXA NR. 3C- TABELUL DE EVALUARE A IMPACTULUI	27

ANEXA NR. 4A - ASPECTE RELEVANTE	31
ANEXA NR. 4B - PREZENTAREA ABORDĂRILOR ȘI METODELOR/INSTRUMENTELOR PROPUSE PENTRU CUANTIFICAREA EFECTELOR ȘI IMPACTURILOR PROIECTULUI	34
ANEXA NR. 5A - CONȚINUTUL-CADRU AL STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ	34
ANEXA NR. 5B - LISTA DE CONTROL PENTRU ANALIZA CALITĂȚII STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PP	44
ETAPA STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ	44
SECȚIUNEA 1: Descrierea și analiza PP-ului.....	44
SECȚIUNEA 2: Informații privind aria naturală protejată de interes comunitar afectată de implementarea PP- ului	44
SECȚIUNEA 3: Analiza presiunilor și amenințărilor	45
SECȚIUNEA 4: Identificarea și cuantificarea impactului.....	45
SECȚIUNEA 5: Evaluarea semnificației impactului	46
SECȚIUNEA 6: Măsuri de prevenire, evitare și reducere a impactului	46
SECȚIUNEA 7: Soluții alternative	46
SECȚIUNEA 8: Motive imperative de interes public major	47
SECȚIUNEA 9: Măsuri compensatorii	47
SECȚIUNEA 9 : Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate	47
ANEXA NR. 6- METODOLOGII	48
6.A Metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de PP și a măsurilor restrictive	48
6.B Metodologia privind transmiterea coordonatelor GIS ale PP-ului	50
6.C Metodologia de elaborare a memoriului de prezentare	51
A. Descrierea succintă a PP-ului și distanța față de ANPIC	51
B. Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar	51
C. Prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP-ului	52
D. Se precizează dacă PP-ul propus are legătură directă cu sau este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar.....	52
E. Estimarea impactului potențial al PP-ului asupra speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată.....	52
<i>E.1 Identificarea și estimarea impactului</i>	52
<i>E.2 Identificarea incertitudinilor</i>	55
6.D Metodologia de elaborare a studiului de evaluare adecvată	55
ANEXA NR.7- FORMULAR PENTRU TRANSMITEREA DE INFORMAȚII CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 6 ALINEATUL (4) DIN DIRECTIVA HABITATE	67

ACRONIME

ACPM	Autoritatea competentă pentru protecția mediului
AS	Amenajament silvic
ANPIC	Arie naturală protejată de interes comunitar
CAT	Comisia de analiză tehnică
CSC	Comitet special constituit
CE	Comisia Europeană
EA	Evaluare adecvată
EIA	Evaluarea impactului asupra mediului
HG	Hotărârea guvernului
OUG	Ordonanța de urgență a guvernului
ONG	Organizații neguvernamentale
OC	Obiectiv de conservare
PUG	Plan urbanistic general
PUZ	Plan urbanistic zonal
PP	Plan/proiect
PPS	Plan/Program/Strategie
SEA	Evaluare strategică de mediu

1. INTRODUCERE

Prezentul ghid metodologic actualizează și detaliază etapele procedurale care trebuie parcurse în vederea realizării evaluării adecvate, potrivit prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, ținând cont și de noua abordare a Comisiei Europene, prevăzută în Ghidul "Evaluarea planurilor și proiectelor în relație cu Natura 2000" - Ghid metodologic privind articolul 6(3) și 6(4) al Directivei Habitate 92/42/CEE, precum și de aspectele rezultate din analiza derulării procedurilor de evaluare adecvată din 2010 până în prezent.

Evaluarea adecvată este obligatorie pentru orice PP care poate afecta în mod semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar (ANPIC), singur sau în combinație cu alte PP-uri, finalizate, aprobate, în implementare sau prevăzute în strategii de dezvoltare/programe operaționale.

Metodologia este destinată:

- a. autorităților competente pentru protecția mediului (autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, agențiile locale pentru protecția mediului, Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, Administrația Rezervației Biosferei „Delta Dunării/ administratori ANPIC”);
- b. membrilor Comisiei de analiză tehnică (CAT)/ Comitetului Special Constituit (CSC);
- c. titularilor de proiecte/planuri/programe/strategii;
- d. experți atestați pentru elaborarea studiilor EA/RIM/RM;
- e. ONG-urilor.

Pentru protecția speciilor de faună de interes comunitar din anexa IV(a) a Directivei Habitate, ce nu sunt localizate în ANPIC, se iau în considerare aspectele din ghidul Comisiei Europene- *Ghidul privind protecția strictă a speciilor de faună de interes Comunitar în baza Directivei Habitate*¹. Conform acestuia, „cerințele Directivei Habitate privind protecția speciilor (Articolele 12-16) sunt aplicabile întregului areal natural al speciilor în Statele Membre, atât în interiorul, cât și în afara siturilor Natura 2000.” Această analiză a potențialelor impacturi asupra speciilor din anexa IV(a) a Directivei Habitate, ce pot apărea în afara ANPIC, trebuie să fie realizată în cadrul Memoriului de prezentare/ Raportului de mediu/ Raportului privind impactul asupra mediului.

2. CONCEPTE

Pentru o aplicare și interpretare unitară a termenilor și conceptelor utilizați/utilizate în cadrul Directivei Habitate, în Comunicarea Comisiei Europene nr. 6913 din septembrie 2021²- Evaluarea planurilor și proiectelor în raport cu ANPIC – Orientări metodologice privind dispozițiile articolului 6 alineatele (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE privind habitatele, sunt explicați și detaliați termenii utilizați, din care prezentăm mai jos câțiva dintre cei mai relevanți, astfel:

Un PP „ar putea afecta în mod semnificativ singur sau în combinație cu alt PP” o ANPIC: Această expresie cuprinde atât o relație cauză-impact, cât și aspectul cumulativ. Pe de o parte, este necesar să se analizeze formele de impacturi care sunt vizate („impacturi semnificative”) și apoi să se identifice cauzele care sunt susceptibile să creeze astfel de impacturi („care ar putea ... *per se* sau în combinație”).

„Impact semnificativ”: Importanța impacturilor trebuie determinată în funcție de caracteristicile specifice și de condițiile de mediu ale ANPIC vizată de PP, ținând seama, în special, de obiectivele de conservare ale ANPIC și de caracteristicile ecologice ale acesteia. Semnificația variază în funcție de factori precum magnitudinea impactului, tipul, durata, intensitatea, calendarul, probabilitatea, impacturilor cumulative și vulnerabilitatea habitatelor și a speciilor în cauză.

PP-urile care sunt considerate ca nefiind susceptibile de a avea impacturi semnificative pot fi evaluate fără a parcurge toate etapele procedurii. ACPM prezintă și descrie motivele pentru care a ajuns la o

¹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/bbc7ace0-27e2-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en>

² https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/pdf/methodological-guidance_2021-10/RO.pdf

astfel de decizie. Fiecare evaluare este un caz individual care trebuie tratat în funcție de obiectivele de conservare ale ANPIC și de caracteristicile PP.

“În combinație cu alte PP- uri” înseamnă luarea în analiză a tuturor PP- urilor care sunt finalizate, aprobate sau propuse spre aprobare. În timpul evaluării trebuie să se țină seama de toate tipurile de PP -uri care, în combinație cu PP- ul supus analizei, ar putea avea un impact semnificativ asupra ANPIC.

Evaluarea trebuie să ia în considerare nu doar impacturile cumulative ale unor planuri sau proiecte similare care vizează același sector de activitate. De exemplu, evaluarea unui amenajament silvic nu ia în analiză doar amenajamente silvice, ci orice plan sau proiect finalizat, aprobat, în implementare.

Prevederile art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicate nu numai atunci când există o certitudine, ci și atunci când există probabilitatea apariției unor efecte semnificative care decurg din PP, indiferent de localizarea acestora, în interiorul sau în afara unei ANPIC. Această probabilitate există în cazul în care nu se poate exclude existența unor impacturi semnificative asupra ANPIC. De asemenea, trebuie luate în considerare impacturile transfrontaliere.

“Obiectivele de conservare”: obiective specifice măsurabile printr-un set de parametri și ținte, cu termen de realizare, stabilite la nivel de arie naturală protejată de interes comunitar sau integrate în cazul mai multor arii naturale protejate de interes comunitar suprapuse, care trebuie realizate pentru a asigura atingerea/menținerea stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar, respectiv ale valorilor din aria naturală protejată de interes comunitar.

“Integritatea ANPIC”: implică caracteristicile structurale ale ANPIC, precum și funcțiile sale ecologice (de exemplu: calitatea apei determină prezența/ absența unor specii de pești, compoziția unui habitat forestier asigură existența unor specii de nevertebrate). Decizia dacă aceasta este afectată semnificativ se stabilește în baza obiectivelor de conservare stabilite pentru habitatele și speciile pentru care ANPIC a fost desemnată.

“Evaluarea implicațiilor pentru ANPIC”: Evaluarea adecvată implică analizarea tuturor aspectelor PP- ului care ar putea avea un impact semnificativ asupra ANPIC. De aceea, fiecare element al PP- ului trebuie examinat la rândul său, iar impacturile lor potențiale trebuie să fie luate în considerare pentru fiecare specie sau tip de habitat pentru care ANPIC a fost desemnată. De asemenea, trebuie analizate impacturile diferitelor caracteristici ale PP- ului și legăturile dintre ele.

„Coerența globală” a rețelei Natura 2000: pentru a asigura coerența globală a rețelei Natura 2000, măsurile compensatorii propuse pentru un PP trebuie să compenseze, în proporții comparabile, habitatele și speciile afectate în mod negativ semnificativ și să ofere funcții comparabile cu cele care au justificat criteriile de selecție pentru ANPIC inițial, în special în ceea ce privește distribuția geografică. Distanța dintre ANPIC inițial și locul în care se iau măsurile compensatorii nu reprezintă neapărat un obstacol, atât timp cât aceasta nu afectează funcționalitatea ANPIC, rolul său în distribuția geografică și motivele pentru alegerea inițială.

Interesul public poate fi considerat **„prioritar”** doar dacă este un interes pe termen lung; interesele economice pe termen scurt nu sunt suficiente pentru a contrabalansa interesele de conservare pe termen lung, conform prevederilor Directivei Habitate.

„Motive de ordin social sau economic”: crearea unui număr mare de locuri de muncă pe termen lung, asigurarea competitivității economice la nivel global și regional, dezvoltarea tehnologică, utilizarea tehnologiei „prietenosă” pentru mediu.

„Motive imperative de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic” sunt reprezentate de următoarele situații în care PP-ul respectiv demonstrează că sunt indispensabile:

- a. în cadrul acțiunilor sau politicilor care au ca scop protecția sănătății, securității și mediului;
- b. în cadrul politicilor fundamentale pentru stat sau societate;
- c. în cadrul desfășurării unor activități de ordin social sau economic, îndeplinind obligațiile specifice de serviciu public.

„*Sănătatea umană, securitatea publicului și beneficii aduse mediului*” sunt considerate motive care justifică adoptarea unor măsuri restrictive la nivel național privind mișcarea liberă a bunurilor, muncitorilor și serviciilor. De asemenea, consecințele benefice de importanță majoră pentru mediu constituie o categorie care este inclusă în obiectivele fundamentale ale politicii de mediu.

„*Sănătatea umană*”: pot fi considerate ca prioritară prevenirea epidemiilor, a accidentelor sau a altor acțiuni care pot pune în pericol viața.

„*Securitatea publicului*”: protecția împotriva dezastrelor naturale constituie un motiv suficient de puternic care poate fi invocat.

„*Proiect*” în sensul art. 6 alin (3), poate implica lucrări de construcții, instalații și alte intervenții în mediul natural, inclusiv activități regulate destinate utilizării resurselor naturale.

„*Plan*” are în sensul articolului 6 alineatul (3), un sens potențial larg, inclusiv planuri de amenajare a teritoriului și planuri sectoriale (de exemplu: pentru transport, energie, gestionarea deșeurilor, managementul apelor, amenajamente silvice, altele).

3. PROCEDURA DE EVALUARE ADECVATĂ

Descriere

Evaluarea adecvată se realizează în baza obiectivelor de conservare stabilite la nivelul fiecărei ANPIC, conform articolelor 6(3) și 6(4) ale Directivei Habitare 92/42/CEE.

Prezentul ghid metodologic detaliază fiecare etapă din cadrul procedurii de evaluare adecvată, atât pentru proiecte, cât și pentru planuri. La finalul parcurgerii fiecărei etape, autoritatea competentă pentru protecția mediului (ACPM) decide dacă trebuie parcursă etapa următoare sau nu.

Documentația solicitată în prezentul ghid, pentru fiecare etapă, este documentație-cadru, atât pentru planuri/programe/strategii, cât și pentru proiecte, iar conținutul cadru de elaborare se regăsește în Anexa nr. 3A, respectiv în Anexa nr. 5A la prezentul ghid.

Pe parcursul derulării procedurii de evaluare adecvată ACPM consultă ANANP/administratorii ANPIC în cadrul etapei de încadrare a proiectelor/planurilor care pot afecta semnificativ ariile naturale protejate de interes comunitar, iar emiterea actelor de reglementare o face cu avizul acestora. De asemenea, poate solicita orice alte informații relevante, în cazul în care calitatea informațiilor prezentate nu poate duce la luarea unei decizii. Informațiile furnizate de titular trebuie verificate prin vizite de amplasament de către ACPM, după caz.

Procedura de evaluare adecvată prevăzută în cadrul capitolelor 3A și 3B se parcurge concomitent cu procedura prevăzută de Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

În cazul PP-urilor din domeniile infrastructură de transport, producerea energiei, extracției resurselor neregenerabile, planuri/proiecte de amenajare, se ține cont și de prevederile Ghidului specific.

3.A. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PROIECTE

Evaluarea inițială

Evaluarea inițială este o etapă care precede etapele procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (EIA) și se realizează conform prevederilor Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, denumită în continuare Legea nr. 292/2018.

Titularul depune la ACPM Notificarea elaborată conform prevederilor Anexei 5.A din Legea nr. 292/2018, în care la pct. 1.2. Amplasamentul proiectului, se va completa poziția/distanța față de ariile naturale protejate de interes comunitar, având posibilitatea de a se raporta la distanțele menționate în Anexa nr. 6A - Metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de PP și a măsurilor restrictive din prezentul ghid. Titularul va transmite și Coordonatele perimetrului proiectului (perimetrul/ perimetrele incluzând

toate locațiile și elementele constructive ale proiectului), în cazul în care le deține, în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970), conform metodologiei din Anexa nr. 6B la prezentul ghid.

În această etapă, ACPM completează lista de control prevăzută în Anexa nr. 1 din prezentul ghid, utilizând metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de proiect și a măsurilor restrictive, prevăzută în Anexa nr. 6A la prezentul ghid, și stabilește lista finală a ANPIC care vor fi luate în analiză în cadrul memoriului de prezentare.

Parcurgerea evaluării inițiale de către ACPM:

După analiza notificării depuse de titular, a verificării amplasamentului, dacă este cazul, și a completării listei de control din Anexa nr. 1 la prezentul ghid, ACPM decide:

- a. proiectul nu intră sub incidența art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- b. respingerea justificată a solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiectele amplasate în zone cu restricții stabilite prin planul de management sau printr-un act normativ din domeniul ariilor naturale protejate/ biodiversitate, cu precizarea neconformităților constatate și/sau a actelor normative incidente ale căror prevederi nu sunt respectate;
- c. proiectul intră sub incidența art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare și necesită demararea procedurii de evaluare adecvată, parte integrantă din procedura EIA, prin depunerea memoriului de prezentare, conform conținutului cadru din Anexa nr. 5E la Legea nr. 292/2018, elaborat conform cerințelor din Anexa nr. 3A, respectiv Anexa nr. 6.C la prezentul ghid.

Evaluarea inițială se aplică doar în cazul proiectelor, nu și pentru planuri/ programe/strategii.

În această etapă ACPM nu analizează dacă proiectul are sau nu impact asupra ANPIC, acest aspect se va estima și decide doar în cadrul etapei de încadrare.

ACPM emite decizia etapei de evaluare inițială (anexa 5D la Legea nr. 292/2018) conform căreia proiectul intră sub incidența prevederilor art. 28 din OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări pentru toate proiectele, atunci când există:

- ANPIC intersectate de proiect***
- ANPIC învecinate (aflate în zona de influență a proiectului)***
- ANPIC în cadrul cărora sunt protejate specii cu mobilitate ridicată ce pot ajunge în zona proiectului***
- ANPIC a căror conectivitate sau continuitate ecologică poate fi afectată de implementarea proiectului.***

3.A.1 Etapa de încadrare

Descrierea etapei

În cadrul acestei etape se aplică principiul precauției: dacă datele furnizate în cadrul acestei etape nu sunt suficiente sau acestea sunt incerte pentru a aprecia impactul proiectului, atunci se poate considera că proiectul poate avea impact negativ semnificativ asupra uneia sau mai multor ANPIC și ACPM decide trecerea la etapa studiului de evaluare adecvată.

Pentru proiectele care intră sub incidența prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011 cu modificările și completările ulterioare, titularul proiectului depune memoriul de prezentare, prevăzut în Anexa 5.E – Conținutul cadru al memoriului de prezentare la Legea nr. 292/2018, completând pct. XIII cu aspectele prevăzute în Anexa nr. 3A la prezentul ghid.

Parcurgerea etapei de încadrare de către ACPM

După depunerea memoriului de prezentare, ACPM parcurge etapa de încadrare a procedurii de evaluare adecvată, cu derularea următoarelor activități:

- a. analizează documentația depusă de titular;
- b. completează lista de control pentru etapa de încadrare prevăzută în Anexa nr. 3B la prezentul ghid și solicită, după caz, informații suplimentare pentru definitivarea acesteia;
- c. definitivează lista de control privind etapa de încadrare a proiectului în procedura de evaluare adecvată, pe baza punctelor de vedere primite din partea membrilor comisiei de analiză tehnică cu responsabilități în administrarea ANPIC;
- d. ia decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare adecvată, parte integrantă din procedura EIA.
- e.

Măsurile de reducere nu sunt luate în considerare în această etapă.

În urma desfășurării etapei de încadrare, ACPM decide, după caz:

- a. proiectul propus nu are impact negativ semnificativ asupra integrității³ ANPIC și asupra obiectivelor de conservare și nu necesită elaborarea studiului de evaluare adecvată.
- b. proiectul propus poate avea un potențial impact negativ semnificativ asupra integrității ANPIC sau există incertitudini sau date insuficiente și este necesară elaborarea studiului de evaluare adecvată, conform conținutului cadru prevăzut în Anexa nr. 5A la prezentul ghid.

În decizia etapei de încadrare se menționează toate ANPIC care pot fi afectate de proiect. Dacă de la emiterea deciziei etapei de încadrare și până la emiterea acordului de mediu apar informații/date noi, necunoscute la data emiterii deciziei etapei de încadrare, care duc la concluzia că și alte ANPIC (decât cele menționate în decizie) ar putea fi afectate, atunci studiul de evaluare adecvată le va analiza și pe acestea.

În cadrul etapei de încadrare se aplică metodologia din Anexa nr. 6B- Metodologia privind transmiterea coordonatelor GIS ale PP și Anexa nr. 6C - Metodologia pentru elaborarea memoriului de prezentare. Pentru proiectele cu finanțare din fonduri europene care nu afectează în mod semnificativ ANPIC, ACPM emite declarația autorității responsabile cu monitorizarea siturilor Natura 2000, conform prevederilor art.12 din Anexa nr.5. Secțiunea III a Legii nr.292/2018.

Diferența dintre etapa de încadrare și etapa studiului de evaluare adecvată se regăsește în Anexa nr. 2 la prezentul ghid.

³ Vezi capitolul Concepte – Integritate ANPIC

Definirea domeniului este o etapă a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (EIA) și se realizează conform prevederilor Legii nr. 292/2018 și corespunde, din punct de vedere al procedurii de evaluare adecvată, cu elaborarea și întocmirea Îndrumarului.

Titularul elaborează și transmite aspectele relevante, necesar a fi abordate în cadrul studiului de evaluare adecvată, către ACPM, inclusiv certitudinile și incertitudinile identificate în memoriul de prezentare, completate în tabelul din Anexa 4A. De asemenea, titularul transmite informații privind abordările și metodele/instrumentele propuse pentru cuantificarea efectelor și impacturilor proiectului, prin completarea tabelului din Anexa nr. 4B.

Atunci când ACPM consideră că propunerea privind aspectele relevante care trebuie dezvoltate în Studiul de evaluare adecvată nu conține informații suficiente și/sau că abordările, metodele și instrumentele propuse nu sunt în măsură să asigure clarificarea incertitudinilor identificate în etapa de încadrare, ACPM poate solicita completări și/sau clarificări titularului proiectului.

Pe baza informațiilor furnizate de titular, ACPM completează îndrumarul prevăzut în Legea nr. 292/2018 și cu aspectele relevante prevăzute în Anexa nr. 4B la prezentul ghid, ținând cont de propunerile justificate ale membrilor comisiei de analiză tehnică și ale publicului interesat în ceea ce privește conținutul studiilor. De asemenea, îndrumarul ține cont de informațiile transmise de titularul proiectului în etapele anterioare, inclusiv în propunerea privind aspectele relevante pentru protecția mediului care trebuie dezvoltate în studii. ACPM poate include în îndrumar oricare alte aspecte relevante pe care le consideră necesare pentru elaborarea Studiului EA.

La stabilirea aspectelor relevante titularul trebuie să țină cont și de prevederile Ghidului metodologic specific privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor/proiectelor din domeniile de interes: Infrastructura de transport, Producerea energiei, Extracția resurselor neregenerabile, Planuri/Proiecte de amenajare.

3.A.2. Etapa studiului de evaluare adecvată

Descrierea etapei

În această etapă, ACPM analizează calitatea studiului de evaluare adecvată care conține măsurile de reducere a impactului cauzat de proiect, precum și soluțiile alternative.

Soluțiile alternative

Studiul de evaluare adecvată include și soluțiile alternative pentru realizarea proiectului, după caz. În cazul în care, după luarea în considerare a măsurilor de prevenire/evitare/reducere, impactul rezidual rămâne semnificativ, se vor lua în considerare soluții alternative care să asigure un impact rezidual nesemnificativ asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar, precum și asupra integrității siturilor Natura 2000 afectate de implementarea proiectului. Este esențial să se ia în considerare varianta „zero”, adică „nu se întreprinde nicio acțiune”, care oferă scenariul de referință pentru compararea alternativelor.

ACPM trebuie să se asigure prin documentația depusă de titular că:

- a) alternativa propusă pentru aprobare este cea care afectează cel mai puțin obiectivele de conservare, speciile și habitatele de interes comunitar și integritatea ANPIC;
- b) în alegerea alternativei propuse pentru aprobare au fost luate în considerare, într-o primă etapă aspectele ecologice. Într-o a doua etapă, la alegerea soluțiilor alternative se pot lua în considerare și alte criterii, cum ar fi considerentele sociale și costul economic al alternativelor analizate, însă titularul de proiect nu poate pretinde că nu au fost examinate alternative cauzate de costurile ridicate. Metoda de evaluare a soluțiilor alternative este aceeași cu analiza soluției inițiale, evaluarea realizându-se în baza obiectivelor de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care a fost desemnată ANPIC, utilizând aceiași pași și aceeași metodologie de evaluare a semnificației impacturilor ca în cazul soluției inițiale. De asemenea, se realizează o comparație a alternativelor în vederea stabilirii alternativei cu impactul cel mai redus asupra ANPIC.

Motive imperative de interes public major

Studiul de evaluare adecvată conține și motive imperative de interes public major, dacă acestea sunt invocate și justificate de titular. Trebuie însă demonstrată absența alternativelor, înainte de a se trece la examinarea motivelor imperative de interes public. Acestea trebuie recunoscute/ aprobate printr-un act normativ.

În absența unor soluții alternative care să nu genereze impacturi semnificative asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare, ACPM trebuie să examineze existența unor motive imperative de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, care justifică realizarea proiectului.

Parcurgerea etapei studiului de evaluare adecvată de către ACPM

După depunerea de către titular a studiului de evaluare adecvată, inclusiv a soluțiilor alternative, după caz, și a motivelor imperative de interes public major, dacă acestea sunt invocate și justificate de titular, ACPM analizează calitatea studiului de evaluare adecvată, în baza listei de control prevăzute la Anexa nr. 5B la prezentul ghid și decide:

- a. acceptarea studiului de evaluare adecvată deoarece măsurile propuse reduc impactul semnificativ negativ asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare ale acesteia;
- b. acceptarea studiului de evaluare adecvată deoarece una dintre soluțiile alternative propuse are impact rezidual nesemnificativ asupra obiectivelor de conservare și asupra integrității ANPIC;
- c. trecerea la etapa măsurilor compensatorii, deoarece soluțiile alternative identificate nu reduc/elimină impactul negativ semnificativ, dar proiectul trebuie să fie realizat din motive imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, inclusiv de natură socială sau economică, dacă sunt invocate și justificate de titular;
- d. respingerea solicitării în cazul în care soluțiile alternative identificate nu elimină/ reduc impactul negativ asupra integrității ANPIC și în lipsa motivelor imperative de interes public major, conform deciziei de respingere prevăzute în Legea nr. 292/2018, în anexa nr. 5C la procedura – Decizia de respingere a solicitării de emitere a acordului de mediu.

Studiul de evaluare adecvată se realizează conform conținutului cadru din Anexa nr. 5A și a metodologiei din Anexa nr. 6D privind elaborarea studiului de evaluare adecvată.

În cazul în care există modificări ale proiectului, studiul de evaluare adecvată include analiza tuturor ANPIC posibil afectate de proiect.

În cazul în care proiectul nu se modifică față de etapa memoriului de prezentare, studiul de evaluare adecvată cuprinde analiza impactului doar pentru ANPIC posibil afectate de proiect, fiind excluse din analiză ANPIC pentru care există certitudinea că nu sunt afectate semnificativ de proiect, cu motivarea acestei concluzii.

3.A.3. Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul negativ persistă

Descrierea etapei

Măsurile compensatorii reprezintă „ultima alternativă” pentru implementarea unui proiect care are impact negativ semnificativ asupra unei ANPIC.

Calendarul măsurilor compensatorii necesită o abordare de la caz la caz. Acesta trebuie să asigure continuitatea proceselor ecologice esențiale pentru menținerea structurii și a funcțiilor care contribuie la coerența globală a rețelei Natura 2000. Acest lucru necesită o strânsă coordonare între punerea în aplicare a PP și implementarea măsurilor compensatorii și depinde, de asemenea, de perioada de timp necesară pentru crearea habitatelor și/sau refacerea sau stabilirea populațiilor de specii într-o anumită zonă.

Trebuie să se ia în considerare, de asemenea, alți factori precum:

- O ANPIC nu trebuie să fie afectată ireversibil înainte de punerea în practică a compensării.
- Rezultatul compensării trebuie să fie operațional în momentul producerii prejudiciului pe teritoriul ANPIC afectată. În anumite circumstanțe în care acest lucru nu poate fi realizat integral, ar fi necesară o supracompensare pentru pierderile intermediare. Decalajele ar putea fi permise numai dacă se stabilește că acestea nu vor compromite obiectivul „nicio pierdere netă” în ceea ce privește coerența globală a rețelei Natura 2000. Întârzierile nu trebuie să fie permise, de exemplu în cazul în care acestea conduc la scăderea populației pentru orice specie protejată pe teritoriul sitului, în conformitate cu anexa II la Directiva Habitate sau cu anexa I la Directiva Păsări; se acordă o atenție specială speciilor prioritare enumerate în anexa II la Directiva Habitate.

Măsurile compensatorii trebuie să fie specifice proiectului și să asigure atingerea obiectivelor de conservare, inclusiv a țințelor definite pentru parametri pentru care a fost desemnată ANPIC.

Nu pot fi considerate măsuri compensatorii măsurile prevăzute în planurile de management, destinate îmbunătățirii/ menținerii stării de conservare a speciilor și habitatelor.

Parcurgerea etapei măsurilor compensatorii de către ACPM

După completarea studiului de evaluare adecvată cu măsurile compensatorii, respectiv cu informațiile suplimentare prevăzute în Anexa nr. 5A la ghidul metodologic, ACPM completează secțiunile aferente etapei de analiză a calității studiului de evaluare adecvată din lista de control prevăzută în anexa nr. 5B și decide:

- a. acceptarea măsurilor compensatorii propuse;
- b. respingerea solicitării, luând în considerare și punctele de vedere ale membrilor comisiei de analiză tehnică, dacă prin implementarea măsurilor compensatorii nu se asigură coerența rețelei Natura 2000 și menținerea/ îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar.
- c. pentru proiectele de interes public major care afectează semnificativ o specie sau un habitat prioritar, pentru care se invocă alte motive imperative de interes public major decât cele referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, anterior luării deciziei de emitere a acordului de mediu, ACPM transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului formularul prevăzut în Anexa nr. 7 la prezentul ghid metodologic.
- d. pe baza documentelor prevăzute la lit. c) autoritatea publică centrală pentru protecția mediului solicită avizul Comisiei Europene pentru proiectul respectiv și îl transmite ACPM în vederea luării deciziei prevăzute la lit a) sau b). ACPM emite Acordul de mediu care include și condițiile prevăzute în avizul Comisiei Europene.
- e. pentru proiectele care nu afectează o specie sau un habitat prioritar, pentru care sunt invocate motive imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu și pentru care s-a luat decizia de emitere a acordului de mediu, ACPM completează formularul prevăzut în Anexa nr. 7 la ghidul metodologic, însoțit de studiul de evaluare adecvată cu completările ulterioare, precum și actul de reglementare care a fost emis și le transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului.
- f. pe baza documentelor prevăzute la lit. (e), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează Comisia Europeană asupra măsurilor compensatorii luate pentru a proteja coerența globală a rețelei Natura 2000.

Implicarea Comisiei Europene se face numai în cazurile în care proiectul afectează în mod semnificativ o arie naturală protejată de interes comunitar.

A. Comisia Europeană trebuie informată despre măsurile compensatorii dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele 2 condiții:

- Proiectul nu afectează specii și habitate prioritare de interes comunitar;
- Impactul asupra speciilor și habitatelor prioritare poate fi justificat prin motive privind sănătatea umană, securitatea publicului sau efectele benefice asupra mediului;

De asemenea, Comisia Europeană trebuie informată dacă proiectul afectează o arie de protecție specială avifaunistică.

În aceste cazuri, actul de reglementare se poate elibera înainte de informarea Comisiei Europene.

B. Trebuie solicitat avizul Comisiei Europene cu privire la măsurile compensatorii propuse pentru implementarea proiectului, înainte de emiterea actului de reglementare, în cazul în care este afectată semnificativ o specie sau un tip de habitat prioritar de interes comunitar, fără a fi invocate motive care se referă la sănătatea umană, securitatea publicului sau beneficii asupra mediului, dar sunt invocate alte motive de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic.

La completarea Formularului prevăzut în Anexa nr. 7 trebuie demonstrate și comunicate Comisiei Europene următoarele:

1. alternativa propusă spre aprobare este cea care are impactul cel mai redus asupra speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar și asupra integrității ANPIC;

2. există motive imperative de interes public major ale căror implicații sunt mult mai importante decât funcțiile ecologice ale ariei naturale protejate de interes comunitar;
3. măsurile compensatorii compensează impactul negativ semnificativ al proiectului și asigură coerența rețelei Natura 2000.

Revizuirea/ actualizarea deciziei etapei de încadrare/ acordului de mediu

Revizuirea/actualizarea actelor de reglementare emise pentru proiecte se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018. Pentru aspectele privind evaluarea adecvată, Notificarea elaborată de titular va prezenta modificările conform tabelului de mai jos:

Tabelul nr.1- Informații necesare pentru revizuirea proiectului

Informații (intervenții) proiect aprobate prin decizia etapei de încadrare/ acord de mediu	Modificări propuse- aspecte tehnice ale proiectului	Modificări propuse - implică modificarea unei măsuri de reducere a impactului stabilită prin studiul EA sau modul de implementare al acesteia? Descrierea modificării	ANPIC posibil afectată de modificări			Măsuri restrictive	Observații
			ANPIC în zona de influență a proiectului (inclusiv distanța față de proiect) (Da/Nu (justificare)/ Nu există informații)	ANPIC găzduiește specii de faună care se pot deplasa în zona proiectului (Da/ Nu (justificare)/Nu există informații)	ANPIC conectată din punct de vedere ecologic cu zona proiectului (Da/Nu/(justificare)Nu există informații)		

În cazul în care modificările propuse implică modificarea vreunei măsuri de reducere a impactului stabilită prin studiul de evaluare adecvată, aceasta se realizează doar cu revizuirea studiului de evaluare adecvată și doar în sensul creșterii eficacității măsurii. Revizuirea studiului de evaluare adecvată se va face doar în sensul introducerii modificărilor survenite și a argumentelor care susțin aceste modificări (inclusiv, după caz, revizuirea analizelor care au stat la baza formulării inițiale a măsurii modificate sau justificare de ce nu este necesară revizuirea analizelor).

3.B. ETAPELE PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PLANURI/ PROGRAME/ STRATEGII

3.B.1. Etapa de încadrare

Descrierea etapei

Etapa de încadrare pentru planuri/programe/strategii se realizează conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Titularul planului sau programului pune la dispoziție autorității competente pentru protecția mediului și publicului, pentru consultare:

1. Prima versiune a planului sau programului/strategiei.
2. Coordonatele GIS se transmit în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970), conform metodologiei din Anexa nr. 6B la prezentul ghid. Gradul de detaliu al coordonatelor se prezintă în funcție de tipul de document aflat în procedură, astfel: pentru planuri se prezintă coordonatele perimetrului planului (perimetrul incluzând toate elementele constructive ale planului),

pentru strategii/ programe naționale/ regionale se prezintă coordonatele zonei de implementare a acestora. Coordonatele sunt puse doar la dispoziția ACPM.

În urma analizei documentației depuse de titular, ACPM solicită acestuia (titularului) pentru planurile/programele/strategiile, care intră sub incidența prevederilor art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, depunerea memoriului de prezentare, conform conținutului-cadru din Anexa nr. 3A și a metodologiei de elaborare a acestuia prevăzută în Anexa nr. 6C la prezentul ghid.

Planul/programul/strategia intră sub incidența prevederilor art. 28 din OUG 57/2007 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, atunci când există:

- ANPIC intersectate de plan/program/strategie;
- ANPIC învecinate (aflate în zona de influență a planului/programului/strategiei);
- ANPIC în cadrul cărora sunt protejate specii cu mobilitate ridicată ce pot ajunge în zona planului/programului/strategiei;
- ANPIC a căror conectivitate sau continuitate ecologică poate fi afectată de implementarea planului/programului/strategiei.

Memoriul de prezentare NU conține măsuri de reducere a impactului.

Parcurgerea etapei de încadrare de către ACPM

După depunerea memoriului de prezentare, ACPM parcurge etapa de încadrare în procedura de evaluare adecvată, parte integrantă din procedura de evaluare de mediu, cu derularea următoarelor activități:

- a. analizează documentația depusă de titular;
- b. completează lista de control pentru etapa de încadrare prevăzută în Anexa nr. 3B și solicită, după caz, informații suplimentare pentru definitivarea acesteia;
- c. definitivează lista de control privind etapa de încadrare a planului/ programului/ strategiei, pe baza punctelor de vedere primite din partea membrilor Comitetului special constituit (CSC) responsabili cu managementul și administrarea ANPIC;
- d. ia decizia etapei de încadrare a planului/programului/ strategiei în procedura de evaluare adecvată.

În urma desfășurării etapei de încadrare, ACPM decide, după caz:

- a. planul/programul propus nu are impact negativ semnificativ asupra obiectivelor de conservare și asupra integrității⁴ ANPIC și nu necesită elaborarea studiului de evaluare adecvată;
- b. planul/programul propus poate avea un potențial impact negativ semnificativ asupra obiectivelor de conservare și integrității ANPIC sau datele sunt incerte și necesită elaborarea studiului de evaluare adecvată, conform conținutului cadru prevăzut în Anexa nr. 5A la prezentul ghid.

În decizia etapei de încadrare se menționează toate ANPIC care pot fi afectate de implementarea plan/program/strategie. Dacă de la emiterea deciziei etapei de încadrare și până la emiterea avizului de mediu apar informații/date noi, necunoscute la data emiterii deciziei etapei de încadrare, care duc la concluzia că și alte ANPIC (decât cele menționate în decizie) ar putea fi afectate, atunci studiul de evaluare adecvată le va analiza și pe acestea.

În cadrul etapei de încadrare se aplică metodologia din Anexa nr.6B-Metodologia privind transmiterea coordonatelor GIS ale planului/programului/strategiei Anexa nr. 6C-Metodologia pentru elaborarea memoriului de prezentare.

3.B.2. Etapa de definitivare a proiectului de plan sau de program/ strategie și de realizare a studiului de evaluare adecvată

Descrierea etapei

În cadrul grupului de lucru stabilit conform Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004, se analizează și se definitivează proiectul de plan sau program/strategie și se elaborează raportul de mediu și studiul de evaluare adecvată

⁴ Vezi capitolul Concepte – Integritate ANPIC

care analizează și soluțiile alternative propuse și, după caz, sunt prezentate și justificate motivele imperative de interes public major. În cadrul grupului de lucru, se stabilește varianta finală a proiectului de plan/ program/ strategie, ținând cont de punctele de vedere ale membrilor acestora. Varianta finală a planului/ strategiei include și zonele în care nu se pot realiza viitoare proiecte, dacă este cazul. ACPM solicită elaborarea studiului de evaluare adecvată conform conținutului-cadru din Anexa nr. 5A. ACPM poate solicita și alte informații relevante pentru ANPIC posibil afectate de plan, în plus față de cele prevăzute în Anexa 5A, dacă este cazul.

Soluțiile alternative

Studiul de evaluare adecvată include și evaluarea soluțiilor alternative luate în considerare pentru realizarea planului/ programului. Este esențial să se ia în considerare varianta „zero”, adică „nu se întreprinde nicio acțiune”, care oferă scenariul de referință pentru compararea alternativelor.

ACPM trebuie să se asigure prin documentația depusă de titular că:

- a. alternativa propusă pentru aprobare este cea care afectează cel mai puțin obiectivele de conservare, speciile și habitatele de interes comunitar și integritatea ANPIC;
- b. în alegerea alternativei propuse pentru aprobare au fost luate în considerare, într-o primă etapă aspectele ecologice. Într-o a doua etapă, la alegerea soluțiilor alternative se pot lua în considerare și alte criterii, cum ar fi considerentele sociale și costul economic al alternativelor analizate, însă titularul de proiect nu poate pretinde că nu au fost examinate alternative cauzate de costurile ridicate. Metoda de evaluare a soluțiilor alternative este aceeași cu analiza soluției inițiale, evaluarea realizându-se în baza obiectivelor de conservare stabilite pentru speciile și habitatele pentru care a fost desemnată ANPIC. De asemenea, se realizează o comparație a alternativelor în vederea stabilirii alternativei cu impactul cel mai redus asupra ANPIC.

Studiul de evaluare adecvată conține și motivele imperative de interes public major, dacă acestea sunt invocate și justificate de titular. Trebuie însă demonstrată absența alternativelor, înainte de a se trece la examinarea motivelor imperative de interes public. Acestea trebuie recunoscute/aprobate printr-un act normativ (Lege, Hotărâre a Guvernului).

Motive imperative de interes public major

În absența unor soluții alternative care să nu genereze impacturi semnificative asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare, ACPM trebuie să examineze existența unor motive imperative de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, care justifică realizarea proiectului, dacă sunt invocate de titular.

Parcurgerea etapei de definitivare a proiectului de plan sau de program și de realizare a studiului de evaluare adecvată

După depunerea de către titular a studiului de evaluare adecvată, care conține și soluțiile alternative și, după caz, motivele imperative justificate, ACPM analizează calitatea studiului de evaluare adecvată, în baza listei de control prevăzute la anexa nr. 5B și decide:

- a) acceptarea studiului de evaluare adecvată deoarece măsurile propuse reduc impactul semnificativ negativ asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare ale acesteia;
- b) acceptarea studiului de evaluare adecvată deoarece una dintre soluțiile alternative propuse are impact rezidual nesemnificativ asupra obiectivelor de conservare și asupra integrității ANPIC;
- c) trecerea la etapa măsurilor compensatorii, deoarece soluțiile alternative identificate nu reduc/elimină impactul negativ semnificativ, dar planul/ programul trebuie să fie realizat din motive imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, inclusiv de natură socială sau economică.

În cadrul etapei de definitivare a proiectului de plan sau de program și de realizare a studiului de evaluare adecvată se utilizează conținutul-cadru prevăzut în Anexa nr. 5A și metodologia din Anexa nr. 6D Metodologia privind elaborarea studiului de evaluare adecvată.

3.B.3. Etapa măsurilor compensatorii, atunci când nu există soluții alternative și când impactul negativ persistă

Descrierea etapei

Măsurile compensatorii reprezintă „ultima alternativă” pentru implementarea unui plan/program care are impact negativ semnificativ asupra unei ANPIC.

Calendarul măsurilor compensatorii necesită o abordare de la caz la caz. Acesta trebuie să asigure continuitatea proceselor ecologice esențiale pentru menținerea structurii și a funcțiilor care contribuie la coerența globală a rețelei Natura 2000. Acest lucru necesită o strânsă coordonare între punerea în aplicare a PPS și implementarea măsurilor compensatorii și depinde, de asemenea, de perioada de timp necesară pentru crearea habitatelor și/sau refacerea sau stabilirea populațiilor de specii într-o anumită zonă.

Trebuie să se ia în considerare, de asemenea, alți factori precum:

- O ANPIC nu trebuie să fie afectată ireversibil înainte de punerea în practică a compensării.
- Rezultatul compensării trebuie să fie operațional în momentul producerii prejudiciului pe teritoriul ANPIC afectată.

În anumite circumstanțe în care acest lucru nu poate fi realizat integral, ar fi necesară o supra-compensare pentru pierderile intermediare. Decalajele ar putea fi permise numai dacă se stabilește că acestea nu vor compromite obiectivul „nicio pierdere netă” în ceea ce privește coerența globală a rețelei Natura 2000. Întârzierile nu trebuie să fie permise, de exemplu în cazul în care acestea conduc la scăderea populației pentru orice specie protejată pe teritoriul sitului, în conformitate cu anexa II la Directiva Habitate sau cu anexa I la Directiva Păsări; se acordă o atenție specială speciilor prioritare enumerate în anexa II la Directiva Habitate. Măsurile compensatorii trebuie să fie specifice planului/programului și să asigure atingerea obiectivele de conservare pentru care ANPIC a fost desemnată.

Parcurgerea etapei măsurilor compensatorii de către ACPM

După completarea studiului de evaluare adecvată cu măsurile compensatorii, respectiv cu informațiile suplimentare prevăzute în Anexa nr. 5A la ghidul metodologic, secțiunea Măsuri compensatorii, ACPM completează secțiunile aferente etapei de analiză a calității studiului de evaluare adecvată din lista de control prevăzută în anexa nr. 5B și decide:

- a. acceptarea măsurilor compensatorii propuse;
- b. pentru planurile de interes public major care afectează semnificativ o specie sau un habitat prioritar, pentru care se invocă alte motive imperative de interes public major decât cele referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu, anterior luării deciziei de emitere a avizului de mediu, ACPM transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului formularul prevăzut în Anexa nr. 7 la prezentul ghid metodologic.
- c. pe baza documentelor prevăzute la lit. (b) autoritatea publică centrală pentru protecția mediului solicită avizul Comisiei Europene pentru proiectul respectiv și îl transmite ACPM în vederea luării deciziei prevăzute la lit a) sau b). ACPM emite Avizul de mediu care include și condițiile prevăzute în avizul Comisiei Europene.
- d. pentru planurile care nu afectează semnificativ o specie sau un habitat prioritar, pentru care sunt invocate motive imperative de interes public major referitoare la sănătatea umană, securitatea publică sau beneficii pentru mediu și pentru care s-a luat decizia de emitere a avizului de mediu, ACPM completează formularul prevăzut în Anexa nr. 7 la ghidul metodologic, însoțit de studiul de evaluare adecvată cu completările ulterioare, precum și actul de reglementare care a fost emis și le transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului.
- e. pe baza documentelor prevăzute la lit. (d), autoritatea publică centrală pentru protecția mediului informează Comisia Europeană asupra măsurilor compensatorii luate pentru a proteja coerența globală a rețelei Natura 2000.

Implicarea Comisiei Europene se face numai în cazurile în care planul afectează în mod semnificativ o arie naturală protejată de interes comunitar.

A. Comisia Europeană trebuie informată despre măsurile compensatorii dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele 2 condiții:

- Planul nu afectează semnificativ specii și habitate prioritare de interes comunitar;
- Impactul asupra speciilor și habitatelor prioritare poate fi justificat prin motive privind sănătatea umană, securitatea publicului sau efectele benefice asupra mediului;
- De asemenea, Comisia trebuie informată dacă planul afectează o arie de protecție specială avifaunistică.

În aceste cazuri, actul de reglementare se poate elibera înainte de informarea Comisiei Europene.

B. Trebuie solicitat avizul Comisiei Europene cu privire la măsurile compensatorii propuse pentru implementarea planului, înainte de emiterea actului de reglementare, în cazul în care este afectată semnificativ o specie sau un tip de habitat prioritar de interes comunitar, fără a fi invocate motive care se referă la sănătatea umană, securitatea publicului sau beneficii asupra mediului, dar sunt invocate alte motive de interes public major, inclusiv de ordin social sau economic.

La completarea Formularului prevăzut în Anexa nr. 7 trebuie demonstrat și comunicat Comisiei Europene următoarele:

3. alternativa propusă spre aprobare este cea care are impactul cel mai redus asupra speciilor și/sau habitatelor de interes comunitar și asupra integrității ANPIC;
4. există motive imperative de interes public major ale căror implicații sunt mult mai importante decât funcțiile ecologice ale ariei naturale protejate de interes comunitar;
5. măsurile compensatorii compensează impactul negativ semnificativ al planului și asigură coerența rețelei Natura 2000.

Analiza planului/ strategiei/ raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată se face pe tot parcursul etapei de definitivare a proiectului de plan sau de program și de realizare a studiului de evaluare adecvată, prin completarea listei de control prevăzută în Anexa 5B.

Studiul de evaluare adecvată, completat cu soluții alternative, măsuri compensatorii, după caz, se supune dezbaterii publice în cadrul etapei de analiză a calității raportului de mediu prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 1076/ 2004.

AVIZUL AUTORITĂȚII RESPONSABILE CU MANAGEMENTUL/ADMINISTRAREA ARIILOR NATURALE PROTEJATE

Conform prevederilor art. 28 alin. (10) din OUG nr.57/2007 cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr.49/2011 cu modificările și completările ulterioare, ACPM solicită autorității responsabile de administrarea/ managementul ariilor naturale protejate emiterea avizului, astfel:

1. pentru planurile care nu se supun etapei studiului de evaluare adecvată, avizul se eliberează ulterior adoptării deciziei etapei de încadrare din cadrul CSC, însă înaintea emiterii de către ACPM a deciziei de încadrare;

2. pentru proiectele care nu se supun etapei studiului de evaluare adecvată, avizul se eliberează ulterior adoptării deciziei etapei de încadrare din cadrul CAT, însă înaintea emiterii de către ACPM a deciziei de încadrare;

3. pentru planurile care se supun etapei studiului de evaluare adecvată, după etapa de analiză a calității studiului de evaluare adecvată, avizul se eliberează înaintea emiterii de către ACPM a avizului de mediu;

4. pentru proiectele care se supun etapei studiului de evaluare adecvată, după etapa de analiză a calității studiului de evaluare adecvată, avizul se eliberează înaintea emiterii de către ACPM a acordului de mediu.

4. CONCLUZIILE EVALUĂRII PLANULUI/ PROIECTULUI

Concluziile evaluării adecvate, care sunt incluse în raportul privind impactul asupra mediului/ raportul de mediu, se realizează conform tabelului prevăzut în conținutul cadru al studiului de evaluare adecvată.

5. CONSULTĂRI CU PUBLICUL LARG ÎN CADRUL PROCEDURII DE EVALUARE ADECVATĂ

Deși consultările cu publicul larg nu sunt solicitate de Directiva Habitate, acestea contribuie la reducerea potențialelor conflicte și întârzieri. De asemenea, îmbunătățesc disponibilitatea informațiilor și analiza diferitelor puncte de vedere.

Consultarea publicului se realizează în cadrul procedurii EIA, respectiv SEA, conform prevederilor Legii nr. 292/2018 și Hotărârii Guvernului nr. 1076/2004. În cadrul acestor proceduri se discută în mod explicit concluziile studiului de evaluare adecvată. Publicul interesat poate participa la luarea deciziei prin prezentarea observațiilor/ propunerilor/ informațiilor pe care le consideră relevante pentru aprobarea PP- ului⁵.

Anexele nr. 1-7 fac parte integrantă din prezentul ghid metodologic.

ANEXA NR. 1 - LISTA DE CONTROL PENTRU ETAPA DE EVALUARE INIȚIALĂ PENTRU PROIECTE

Întrebări pentru etapa de evaluare inițială	Da/Nu/Nu se poate identifica în această etapă
Sunt ANPIC intersectate de proiect?	
Există alte ANPIC în zona de influență a proiectului?	
Există ANPIC care găzduiesc specii de faună care se pot deplasa în zona proiectului?	
Există ANPIC a căror conectivitate sau continuitate ecologică poate fi afectată de implementarea proiectului?	
Există măsuri restrictive în planul de management al ANPIC care duc la respingerea proiectului?	

Dacă există chiar și un singur răspuns de Da/ Nu se poate identifica în această etapă la întrebările 1 - 4, ACPM decide trecerea la etapa de încadrare.

În vederea completării listei de control, ACPM utilizează informațiile prezentate în Notificarea depusă de Titular, precum și metodologia de identificare a ANPIC posibil afectate de PP și a măsurilor restrictive prevăzută în Anexa nr. 6A.

ANEXA NR. 2 - DIFERENȚA DINTRE ETAPA DE ÎNCADRARE ȘI ETAPA STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

Etapa de încadrare	Etapa studiului de evaluare adecvată
Constată dacă impactul negativ semnificativ asupra unei ANPIC este probabil ca urmare a implementării proiectului, având în vedere menținerea și atingerea țintelor și a parametrilor obiectivelor de conservare ale ANPIC.	Evaluează impacturile probabile asupra ANPIC ținând cont de obiectivele sale de conservare și evaluează dacă pot apărea impacturi asupra integrității ANPIC.
Dacă apariția unor impacturi semnificative nu poate fi exclusă cu certitudine, PP-ul trebuie să parcurgă etapa studiului de evaluare adecvată.	Proiectul poate fi aprobat numai dacă se poate exclude impactul semnificativ asupra integrității ANPIC.
Analiză pe baza datelor existente, a cunoștințelor și experienței disponibile și a opiniilor experților, precum și completarea cu date din teren pentru informațiile care nu sunt suficiente sau lipsesc	Necesită o examinare detaliată, colectare de date din teren, metode/ instrumente de evaluare și cuantificare.

⁵ Cauza CJUE C-243/15, punctul 46.

Estimarea impactului potențial nu se face în relație cu măsurile de reducere a acestuia. Măsurile de reducere nu sunt luate în considerare în această etapă.	Măsurile de reducere sunt necesare pentru eliminarea sau reducerea impactului.
--	--

ANEXA NR. 3A- CONȚINUTUL-CADRU AL MEMORIULUI DE PREZENTARE

Prezenta anexă cuprinde conținutul-cadru al memoriului de prezentare pentru planuri/ programe/ strategii și pentru proiecte și detaliază modalitatea de elaborare a memoriului de prezentare prevăzut în Anexa 5.E la Legea nr. 292/2018.

Metodologia de elaborare a memoriului de prezentare se regăsește în Anexa nr. 6C la prezentul ghid.

A. Descrierea succintă a PP-ului și distanța față de ANPIC

Descrierea PP se realizează prin completarea tabelului de mai jos (Tabelul nr. 1).

Tabelul nr. 1 Descrierea PP și distanța față de ANPIC

Nr. crt.	Tip de intervenție în perioada de construcție/operare/dezafectare proiect Obiectivele PPS	Descrierea intervențiilor principale/secundare și conexe proiectului-ului pe perioada de construcție, funcționare și dezafectare Descriere obiective PPS	Localizarea față de ANPIC (distanța)
1	Ex. Lucrări de terasamente	Tăierea vegetației existente, decopertarea stratului superficial de sol.	
2			

Descrierea este însoțită de coordonate GIS în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul Piscului_1970) ale tuturor lucrărilor PP-ului (structuri, gropi de împrumut, organizări de șantier, defrișări, relocări), precum și ale zonelor avute în analiză la estimarea impactului, după caz, conform metodologiei din Anexa nr. 6B la prezentul ghid.

De asemenea, titularul precizează dacă proiectul se regăsește într-un plan/ program/ strategie care a fost supus(ă) unei proceduri de evaluare de mediu.

B. Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar⁶

Identificarea ANPIC potențial afectate și a măsurilor restrictive din PM ale ANPIC/ acte normative/ acte administrative se realizează conform metodologiei din Anexa nr. 6.A. Informațiile privind ANPIC potențial afectate se sintetizează în format tabelar prin completarea modelului de mai jos (Tabelul nr. 2).

Tabelul nr. 2 Informații privind ANPIC potențial afectate de PP

Codul și numele ANPIC	Intersectată (Da/ Nu)	Obiective de conservare (Da/ Nu)	Plan de management (Da/Nu)	ANPIC inclus în Zona de Influență a PP (Da/Nu (justificare))	ANPIC găzduiește specii de faună care se pot deplasa în zona PP (Da/ Nu(justificare))	ANPIC conectată din punct de vedere ecologic cu zona PP (Da/ Nu(justificare))	Măsuri restrictive din PM/act normativ/act administrativ

⁶ Tabelul se completează pe baza informațiilor obținute după implementarea metodologiei din Anexa 6A

C. Prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP-ului

Prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP-ului se realizează prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 3).

Tabelul nr. 3 Prezența și efectivele/ suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP⁷

Codul și numele ANPIC	Denumire științifică specie/habitat	Suprafața/populația	Locația față de PP (intersec-tat Da/ Nu – Distanța față de PP)	Direcția geografică și diferența altitudinală	Starea de conservare	Obiective de conservare (îmbunătățirea/ menținerea stării de conservare)

D. Se precizează dacă PP-ul propus are legătură directă cu sau este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar.

E. Estimarea impactului potențial al PP-ului asupra speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată

E.1 Identificarea și estimarea impactului

Estimarea și motivarea impactului potențial al PP asupra speciilor și habitatelor din ANPIC se realizează prin completarea coloanelor 1-19 ale tabelului din Anexa nr. 3C (Tabelul de evaluare a impactului), avându-se în vedere următoarele aspecte:

- toate intervențiile propuse de PP și activitățile ce decurg din implementarea acestuia;
- toate efectele generate de intervențiile PP;
- presiunile și amenințările identificate pentru fiecare din ANPIC potențial afectate, precum și alte PP ce pot genera impact asupra ANPIC potențial afectate;
- toate impacturile (directe, indirecte, secundare, cumulative) asociate efectelor generate de PP. Formele de impact analizate includ: pierderi din suprafața habitatelor de interes comunitar și/sau a habitatelor speciilor de interes comunitar, alterarea habitatelor, fragmentare, reducerea efectivelor populaționale ale speciilor, perturbarea activității speciilor;
- obiectivele de conservare ale ANPIC; în cazul în care nu au fost stabilite obiective de conservare pentru o ANPIC, trebuie să se considere că obiectivul este îmbunătățirea sau menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată.
- parametrii și țintele stabilite de către autoritatea responsabilă cu managementul/administrarea ariilor naturale protejate de interes comunitar/administrator pentru obiectivele de conservare; în cazul în care autoritatea responsabilă cu managementul/administrarea ariilor naturale protejate de interes comunitar/administrator comunică titularului că nu au fost stabiliți parametrii sau că nu pot fi stabiliți până la elaborarea memoriului de prezentare, atunci sunt utilizați următorii parametrii: pentru habitate: suprafața habitatului, structura și funcțiile acestuia, tendințe viitoare; pentru specii: mărimea populației, suprafața habitatului ocupat, tendințe viitoare. În situația în care până la elaborarea studiului de evaluare adecvată se vor elabora parametrii, atunci studiul se va întocmi/actualiza cu analiza parametrilor stabiliți de autoritatea responsabilă cu managementul/ administrarea ariilor naturale protejate de interes comunitar/administrator.
- identificarea incertitudinilor și indicarea lor clară în tabelul de evaluare a impactului.

Se precizează sursa datelor și a informațiilor utilizate, inclusiv a celor spațiale: formular standard, plan de management, obiective de conservare, studii existente de monitorizare, amenajamente silvice, rapoarte privind starea mediului, evaluări ale impactului pentru PP similare, și altele.

⁷ Notă: zona PP nu are în vedere doar zona de influență a PP, ci toate ANPIC posibil afectate de implementarea PP.

Având în vedere aspectele anterioare și în corelare cu conținutul Tabelului de evaluare (Anexa nr. 3C – coloanele 1-21), se extrag și se prezintă tabelar în cadrul Memoriului de prezentare următoarele sinteze:

1. identificarea tuturor intervențiilor PP, ale efectelor generate de acestea și a formelor de impact generate asupra ANPIC potențial afectate, prin completarea tabelului următor;

Tabelul nr. 4 Identificarea relațiilor cauză – efecte - impacturi

Tipuri de intervenții propuse de proiect în etapele de construcție/ operare/ dezafectare Obiectivele PPS	Efecte	Valori prag avute în vedere pentru identificarea impactului (acolo unde este cazul)	Impacturi	Cuantificare impacturi	ANPIC potențial afectate
<i>Ex. Lucrări de terasamente</i>	<i>Ex. Zgomot</i>	<i>> 50 dB(A)</i>	<i>Perturbare</i>	<i>2 ha</i> <i>1 ha</i>	<i>ROSCI000X</i> <i>ROSPA000Y</i>
<i>... Alte intervenții</i>	<i>... Alte efecte</i>				

2. lista habitatelor, speciilor și a parametrilor acestora potențial afectați de implementarea proiectului/planului, incluzând toate situațiile în care se identifică impacturi negative nesemnificative, semnificative și/sau incerte, prin completarea tabelului următor;

Tabelul nr. 5 Estimarea impactului potențial al PP-ului asupra speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată

Denumire ANPIC	Specie/habitat	Parametru afectat	Țintă parametru	Starea de conservare	Forma de impact	Semnificația impactului

3. descrierea și analiza impactului cumulativ generat de PP analizat împreună cu alte PP-uri care afectează parametrii obiectivelor de conservare a speciilor și habitatelor din ANPIC potențial afectate. Rezultatele analizei se prezintă prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 6 Analiza impactului cumulativ

Nr. crt.	Denumire ANPIC	Specie/habitat	Parametru afectat de PP analizat	Presiuni/ amenințări, alte PP care pot genera impact cumulativ asupra parametrului afectat	Cuantificarea impactului cumulativ	Semnificația impactului cumulativ	Justificarea semnificației impactului cumulativ
1							
2							

Pentru evaluarea semnificației impactului potențial se utilizează exclusiv următoarele categorii: negativ semnificativ/ nesemnificativ/ incert. Evaluarea semnificației impactului este argumentată prin: elementele cantitative avute în vedere pentru aprecierea semnificației, praguri de semnificație, justificarea atingerii valorii țintă a parametrului și a obiectivului de conservare.

În cazul în care un habitat sau o specie de interes comunitar de pe teritoriul unei ANPIC se află într-o stare de conservare nefavorabilă, atunci orice PP care fie singur, fie în combinație cu alte PP-uri, adaugă un impact suplimentar asupra acestora, poate avea un efect semnificativ asupra ANPIC în cauză.

Elaborarea memoriului de prezentare se poate baza pe informațiile deja existente, inclusiv părerea experților sau pe materiale publicate (de exemplu, hărți ale habitatelor sau inventare de specii). Cu toate acestea, în cazul în care nu există suficiente informații, de exemplu, cu privire la prezența habitatelor și a speciilor în zona potențial afectată de un proiect/plan, este necesar să se colecteze și să se analizeze date suplimentare pentru a se stabili dacă există sau nu posibilitatea producerii unor impacturi semnificative. În cazul în care informațiile nu există, se presupune că există posibilitatea producerii unor impacturi semnificative și că este necesară elaborarea studiului de evaluare adecvată.

Având în vedere complexitatea informațiilor care trebuie analizate și prezentate în cadrul memoriului de prezentare (descrierea, cuantificarea impacturilor) se recomandă ca această secțiune a memoriului de prezentare să fie elaborată/susținută de către experți atestați conform prevederilor OM nr. 1134/2020.

E. 2 Identificarea incertitudinilor

Incertitudinile identificate în procesul de analiză a PP, a efectelor și impacturilor sunt prezentate prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 7).

Tabelul nr. 7 Incertitudini identificate

Componenta	Incertitudini identificate
Descrierea PP	Ex. Nu este cunoscută localizarea exactă (date spațiale în format vectorial) a tuturor componentelor/intervențiilor PP.
	Ex. Nu sunt cunoscute cantitățile de materiale și volumele de lucrări care să permită cuantificarea efectelor generate în toate etapele ciclului de viață al PP (modificarea nivelului de zgomot pe suprafața ANPIC, modificarea calității aerului în interiorul ANPIC, modificarea parametrilor biologici ai corpurilor de apă, și altele).
Alte PP	Ex. Nu este cunoscută localizarea spațială a altor PP ce generează impact asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar din ANPIC potențial afectate de PP analizat.
	Ex. Nu sunt disponibile informații cantitative privind efectele și impacturile generate de alte PP cu care PP analizat poate genera impact cumulativ.
Presiuni și amenințări identificate pentru ANPIC	Ex. Nu este cunoscută localizarea spațială a presiunilor și amenințărilor identificate în Formularele standard și/sau Planurile de management.
Localizarea habitatului/speciei față de PP	Ex. Nu este cunoscută localizarea exactă (date spațiale în format vectorial) a habitatelor Natura 2000 și a habitatelor speciilor de interes comunitar, pe întreaga suprafață a sitului Natura 2000.
Informații privind valoarea actuală a parametrilor obiectivelor de conservare	Ex. Nu sunt disponibile informații cantitative privind suprafața habitatelor, mărimea populațiilor, și altele.
Starea de conservare	Ex. Nu este cunoscută/nu a fost evaluată starea de conservare pentru habitatele și/sau speciile din ANPIC potențial afectate de PP.
Valoare țintă parametru	Ex. Nu au fost stabilite valori țintă pentru toți parametrii obiectivelor de conservare
Posibilitatea ca parametru să fie afectat de PP	Ex. Pe baza datelor disponibile, nu se poate stabili cu certitudine posibilitatea ca un parametru al obiectivului de conservare să fie afectat sau nu de implementarea PP.
Cuantificarea impacturilor	Ex. Nu poate fi cuantificată pierderea de habitat.
	Ex. Nu pot fi cuantificate suprafețele de habitat alterate.
	Ex. Nu poate fi cuantificat numărul de victime accidentale.
	Ex. Nu poate fi cuantificat gradul de fragmentare/reducere a permeabilității pentru faună.
	Ex. Nu poate fi cuantificat gradul de perturbare a speciilor și/sau probabilitatea de îndepărtare a unor indivizi din habitatele actuale.
Altele	

Identificarea oricăreia dintre incertitudinile din tabelul anterior conduce la aprecierea semnificației impactului ca „Incert”.

E.3 Concluziile referitoare la descrierea și cuantificarea impacturilor precum și motivele pentru care este sau nu necesară continuarea procedurii cu trecerea la etapa studiului de evaluare adecvată

Motivele pentru care este sau nu necesară continuarea procedurii cu trecerea la etapa studiului de evaluare adecvată, se detaliază pentru fiecare din cele 9 puncte de mai jos:

1. pierdere directă prin reducerea suprafeței acoperite de habitat ca urmare a distrugerii sale fizice:
  - *detaliere ...*
2. pierderea habitatului de reproducere, hrănire, odihnă ale speciilor:
  - *detaliere ...*
3. alterare/degradare prin deteriorarea calității habitatului, care conduce la o abundență redusă a speciilor caracteristice sau la modificarea structurii biocenozei (componența speciilor):
  - *detaliere ...*
4. alterare/degradare prin deteriorarea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă a speciilor:
  - *detaliere ...*
5. perturbare prin schimbarea condițiilor de mediu existente: strămutări ale exemplarelor speciilor, modificări comportamentale ale speciilor:
  - *detaliere ...*
6. fragmentare prin crearea de bariere fizice sau comportamentale în habitatele conectate din punct de vedere fizic sau funcțional sau prin împărțirea acestora în fragmente mai mici și mai izolate:
  - *detaliere ...*
7. reducerea efectivelor populaționale ca urmare a mortalității directe generată de PP sau ca urmare a celorlalte forme de impact:
  - *detaliere ...*
8. alte impacturi indirecte prin modificarea indirectă a calității mediului:
  - *detaliere ...*
9. incertitudinile identificate:
  - *detaliere ...*

Motivele de mai sus, rezultate în urma estimării impactului, sunt preluate și integrate de către ACPM în Decizia etapei de încadrare.

Memoriul de prezentare NU conține măsuri de reducere a impactului⁸. Obligațiile care decurg din acte normative nu sunt măsuri de reducere a impactului, ci condiții.

ANEXA NR. 3B- LISTA DE CONTROL PENTRU ETAPA DE ÎNCADRARE

Întrebări pentru etapa de încadrare	A. Da/Nu/NA/ insuficient	B. Este posibil ca impactul să fie semnificativ? Da/Nu/ NA/Nu se poate identifica în acest stadiu (incert)
Secțiunea calitate informații		
A fost utilizată metodologia de elaborare a memoriului de prezentare pentru fiecare punct al memoriului?		NA
Este descris/ă succint strategia/programul/planul supus aprobării ? *		NA
Descrierea tehnică a proiectului (activități/lucrări principale și conexe) este făcută într-o manieră succintă cu descrierea clară a tuturor fazelor proiectului (construcție, funcționare /exploatare, dezafectare) ?		NA
Au fost identificate și cuantificate efectele generate de intervențiile PP analizat?		NA

⁸ Decizia CJUE- Cazul C-323/17

Au fost furnizate coordonatele GIS care se transmit în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordoante utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970)0, pentru fiecare lucrare aferenta proiectului (structuri, gropi de împrumut, organizări de șantier, defrișări, relocări etc), respectiv ale componentelor planului, precum și ale zonelor avute în analiză la estimarea impactului		NA
Proiectul se regăsește într-un PPS supus(ă) unei proceduri de evaluare de mediu?		NA
A fost utilizată metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de PP, prevăzută în Anexa 6.A?		NA
Sunt identificate ANPIC intersectate de PP?		NA
Sunt identificate ANPIC aflate în zona de influență a PP ?		NA
Sunt identificate ANPIC conectate din punct de vedere ecologic cu zona PP ?		NA
Sunt identificate ANPIC care găzduiesc specii de faună care se pot deplasa în zona PP ?		NA
Este prezentată starea de conservare a speciilor și habitatelor așa cum a fost evaluată în obiectivele de conservare, planul de management sau formularul standard?		NA
Este precizat dacă PP- ul propus are legătură directă cu sau este necesar pentru managementul conservării ANPIC ?		NA
Există obiective de conservare (cu parametri și ținte) stabilite pentru ANPIC pe baza cărora sunt realizate analizele în memoriul de prezentare?		NA
Este precizată sursa informațiilor, inclusiv a celor spațiale: plan de management, alte studii, activități de teren realizate în cadrul PP- ului, obiective de conservare etc?		NA
Este prezentată metodologia de colectare a datelor din teren (în cazul în care au fost realizate activități de teren)?		NA
Secțiunea evaluare impact		
PP-ul intersectează habitate/habitate ale speciilor/ pentru care ANPIC a fost desemnată ?		
A fost definită și utilizată în evaluare zona de influență a PP-ului?		NA
Evaluarea impactului este realizată la nivelul fiecărui parametru al habitatelor și speciilor din ANPIC potențial afectate de PP?		NA
Sunt cuantificate impacturile potențiale ale PP, în baza obiectivelor de conservare (ex. pierdere directă habitat, alterare/degradare habitat, perturbare specii, fragmentare, reducerea efectivelor populaționale, alte impacturi indirecte)?		
Sunt analizate și descrise impacturile cumulative ale PP în combinație cu alte PP- uri?		
Este concluzionat impactul ca fiind negativ semnificativ/ nesemnificativ sau incert?		
Sunt prezentate motivele pentru care este sau nu este necesară continuarea procedurii cu trecerea la etapa studiului de evaluare adecvată?		NA
Sunt prezentate incertitudinile?		NA
Alte întrebări relevante		

* Notă: Se aplică doar la planuri.

NA: întrebări care nu sunt destinate indentificării posibilului impact semnificativ

ACPM poate decide realizarea studiului de evaluare adecvată dacă există orice incertitudine cu privire la existența unor impacturi semnificative sau în cazul existenței unui singur răspuns afirmativ în coloana B. Este suficient să existe un singur răspuns ”Nu se poate identifica în acest stadiu” pentru

ca ACPM să solicite studiul de evaluare adecvată. Pentru PP din domeniile infrastructură de transport, producerea energiei, extracției resurselor neregenerabile, planuri, la completarea listei de control se ține cont și de prevederile Ghidului specific.

ANEXA NR. 3C- TABELUL DE EVALUARE A IMPACTULUI*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cod și nume ANPIC	Componentă Natura 2000	Cod Natura 2000	Denumire științifică habitat/ specie	Tip prezență (doar pentru păsări)	Localizare față de proiect (în metri)	Anexa I (doar pentru păsări)	Sursa datelor spațiale	Sursa informațiilor
10	11	12	13	14	15	16		
Starea de conservare	Obiective de conservare	Parametru	Unitatea de măsură parametru	Actual (Minim)	Actual (Maxim)	Valoare țintă		
17	18	19	20	21	22	23		
Posibil să fie afectat de PP	Explicație cu privire la posibilitatea de afectare	Cuantificarea impacturilor (u.m.)	Impactul potențial (fără măsuri)	Motivarea impactului estimat	Măsuri adoptate pentru a asigura impacturi reziduale ne semnificative**	Impact rezidual		

* Notă: Coloanele 1- 21 se completează în cazul memoriului de prezentare; în cazul studiului de evaluare adecvată se completează coloanele 1- 23.

** Notă: se completează cu măsurile propuse pentru prevenirea impacturilor și/sau evitarea/reducerea impacturilor semnificative.

Nr. coloană	Denumire coloană	Instrucțiuni de completare
1	Sit Natura 2000	Codul și denumirea sitului Natura 2000
2	Componente Natura 2000	Una din următoarele opțiuni: Habitate / plante / nevertebrate / pești / amfibieni / reptile / păsări / mamifere
3	Cod Natura 2000	Codul habitatului / speciei conform clasificării Natura 2000 (așa cum este prevăzut în Formularul Standard)
4	Denumire științifică	Denumirea habitatului în limba română / Denumirea științifică a speciei (așa cum este prevăzută în Formularul Standard)
5	Tip prezență (doar pentru păsări)	Una din următoarele opțiuni: P = permanent, R = reproducere, C = concentrare, W = iernare
6	Locația față de proiect	<ol style="list-style-type: none"> Se precizează dacă habitatul / habitatul speciei este intersectat de proiect sau dacă proiectul se află în vecinătatea habitatului (amonte/aval); Se identifică toate locațiile de prezență ale habitatului/ habitatelor speciei. La specii se prezintă separat (acolo unde este cazul / este posibil) locația habitatelor speciei și punctele de prezență ale speciei; Distanțele de la diferite tipuri de intervenții ale PP până la locația habitatului / habitatelor speciei. Se includ doar distanțele minime; Se vor prelua informațiile cu privire la locația habitatelor/ speciilor utilizând ca surse următoarea ierarhie: <ol style="list-style-type: none"> Planul de management; Studiile suport ale Planului de management; Alte studii elaborate pentru situl Natura 2000; Raportările României - art. 17/ art. 12; Articole publicate în jurnale științifice; Baze de date online; Este necesară precizarea absenței/prezenței speciei în sit conform și PM. Se utilizează rezultatele activităților de teren pentru clarificarea incertitudinilor cu privire la locația habitatelor și speciilor de interes comunitar.

Nr. coloană	Denumire coloană	Instrucțiuni de completare
7	Anexa I (doar pentru păsări)	Opțiuni: “Specie listată în Anexa 1 a Directivei Păsări” sau “Specie cu migrație regulată”
8	Sursa datelor spațiale	După caz: Plan de management, alte studii, Raportările României - art. 17/ art. 12, studii de teren etc.
9	Sursa informațiilor	Alte informații decât cele spațiale: Plan de management, activități de teren realizate pentru elaborarea Studiului de evaluare adecvată, alte studii.
10	Starea de conservare	(Favorabilă/ Neafavorabilă-inadecvată/ Nefavorabilă-rea/ Necunoscută). În cazul în care starea de conservare nu este menționată în OC, în această coloană se scrie “Neevaluată”.
11	Obiective de conservare	Menținerea stării de conservare/ Îmbunătățirea stării de conservare. Dacă pentru un habitat/ specie nu sunt propuse obiective, se precizează în această coloană.
12	Parametri	Conform OC. Dacă pentru un habitat/ specie nu sunt definiți parametri, se precizează „nu au fost definiți de către ANANP/administrator”. Se va completa cu următorii parametri: pentru habitate- suprafața habitatului, structura și funcțiile acestuia, tendințe viitoare; pentru specii- mărimea populației, suprafața habitatului ocupat, tendințe viitoare.
13	Unitate de măsură a parametrului	Conform OC
14	Actual (minim)	Cuantificări minime privind parametrul (pe baza datelor din PM, OC, alte studii). Spre exemplu, suprafața minimă estimată a habitatului.
15	Actual (maxim)	Cuantificări maxime privind parametrul (pe baza datelor din PM, OC, alte studii). Spre exemplu, suprafața maximă estimată a habitatului.
16	Valoare țintă	Conform OC Dacă pentru un parametru nu este definită o țintă, se precizează „nu a fost încă definită” sau „urmează a fi definită în X ani”.
17	Posibil să fie afectat de proiect?	Opțiuni: Da / Nu - fără alte detalii

Nr. coloană	Denumire coloană	Instrucțiuni de completare
18	Explicație pentru posibilitatea de a fi afectat	<p>Necesită o explicație detaliată. Activitățile propuse în cadrul PP pot induce modificări la nivelul acestui parametru? Nu este suficient să se precizeze că parametrul este sau nu afectat de proiect, acest lucru este deja menționat în coloana anterioară; este obligatoriu să se specifice motivele pentru care este sau nu afectat de proiect (DE CE este sau nu afectat parametrul?).</p> <p>Dacă răspunsul este „DA” - în funcție de parametrii, trebuie ținut cont de următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Precizarea exactă a locațiilor (în apropierea localității xx, în amonte/aval de proiect) în care s-ar putea manifesta impactul datorită unor activități (demolare clădiri, apărări de maluri, defrișări etc.) prevăzute de proiect în perioada de construcție/ operare/ ambele. * Precizarea formelor de impact ex: - pierdere - în cazul habitatelor/ habitatelor favorabile speciilor de plante/animale, fragmentarea habitatelor (ex: crearea unor bariere în râuri) în funcție de parametrii. * În cazul populației speciilor (parametru mărimea populației) trebuie menționat dacă există riscul ca proiectul să o afecteze prin activitățile propuse (orice activitate care poate reprezenta un risc de mortalitate (risc de coliziune prin traficul de șantier, poluări accidentale etc.). * În cazul speciilor invazive de plante trebuie menționată calea de dispersie și perioada în care proiectul ar putea contribui la răspândirea acestora (construcție /operare /ambele). De asemenea, trebuie precizate locațiile activităților (ex: lucrări pe malul apei localizate în amonte de habitat - dispersie hidrocoră) ce pot favoriza dispersia speciilor invazive de plante față de habitatele ce pot fi afectate. * Calitatea apei - menționarea tuturor potențialelor surse de poluare a apei (a râurilor, pâraurilor, lacuri naturale, zone umede ce reprezintă habitate favorabile pentru specii de faună de interes comunitar sau fitocenoze caracteristice habitatelor de interes comunitar) din cadrul proiectului. * În cazul propunerii unui element de fragmentare a cursului de apă, trebuie ținut cont și de efectele la distanță (ex: crearea unui prag pe râu poate afecta speciile de pești dintr-un sit Natura 2000, în anumite situri chiar la distanțe mai mari de limita lor – a se vedea, de exemplu, obiectivele de conservare din ROSAC0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș, ROSAC0270 Vânători Neamț, ROSCI0019 Călimani – Gurghiu, ROSAC0384 Râul Târnavă Mică etc). <p>Dacă răspunsul este „NU” sunt necesare argumente care să susțină corect și complet de ce nu este afectat de proiect.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Precizarea motivelor pentru care se elimină orice risc de afectare a parametrilor analizați (ex: riscul de răspândire a speciilor invazive, riscul de mortalitate, riscul de coliziune, riscul de afectare a resursei de hrană etc.) pentru habitatele de interes comunitar pe care proiectul nu le va afecta sau pentru habitatele favorabile ale speciilor de faună/plante de interes comunitar sau populațiile speciilor (ex: amplasarea proiectului față de habitatele de interes comunitar/habitate favorabile ale speciilor - la distanțe foarte mari, iar activitățile nu se desfășoară în zone ce au conectivitate cu habitatele de interes comunitar/habitatele favorabile ale speciilor, nu se vor genera deșeuri periculoase sau orice alte substanțe ce pot afecta calitatea habitatelor acvatice sau terestre și nu vor afecta nici alte zone sensibile din afara siturilor etc.). <p>Selectarea opțiunii „NU” nu se poate justifica prin propunerea unor măsuri de evitare / reducere a impactului.</p> <p>În această coloană nu se estimează impactul.</p>

Nr. coloană	Denumire coloană	Instrucțiuni de completare
19	Cuantificarea impacturilor (u.m.)	Doar elemente cantitative, exprimate în aceeași unitate de măsură ca și Parametrul (vezi coloana N) Ex: - Ce suprafață se va pierde din habitat/habitatul favorabil al speciilor (câte ha?); - Estimări ale numărului de indivizi ce vor fi afectați (mortalitate).
20	Impactul potențial (fără măsuri)	Opțiuni: 1. Semnificativ; 2. Ne semnificativ; 3. Incert – doar în cazul Memoriului de prezentare.
21	Motivarea impactului estimat	Necesită o explicație detaliată, mai ales în cazul impacturilor ne semnificative. Care sunt elementele cantitative și calitative avute în vedere pentru aprecierea semnificației? Au fost stabilite praguri de semnificație? Se mai poate atinge valoarea țintă a parametrului? Se mai poate atinge obiectivul de conservare? În această coloană NU se mai precizează ce s-a menționat deja în coloanele anterioare, ci se motivează impactul (DE CE este ne semnificativ?), adică se aduc argumente pentru a susține că impactul este ne semnificativ (sau semnificativ). Motivarea impactului estimat trebuie particularizată pentru fiecare parametru.
22	Măsuri adoptate pentru a asigura impacturi reziduale ne semnificative	Doar acele măsuri care: - pot evita apariția unui impact semnificativ; - pot reduce un impact semnificativ la unul ne semnificativ (se poate atinge ținta, se poate atinge obiectivul de conservare). Măsurile trebuie să fie clare, complete, specifice, măsurabile, aplicabile, relevante, cu un orizont de timp clar în privința implementării.
23	Impact rezidual	Opțiuni: 1. Semnificativ; 2. Ne semnificativ.

ANEXA NR. 4A - ASPECTE RELEVANTE

Tabelul nr. 8 Structura tabelului pentru prezentarea aspectelor relevante pentru Studiul de evaluare adecvată

Nr. crt.	Aspecte relevante	Răspuns		Soluția/Abordarea propusă în cadrul studiului EA privind certitudinile și incertitudinile identificate	Softuri/Instrumente folosite pentru a răspunde la cerințele de certitudine identificate
		Descriere certitudine	Descriere incertitudine		
1	Localizarea habitatelor și speciilor	<p>Întrebări de verificare pentru identificarea certitudinilor/in-certitudinilor ținând cont de speciile ce fac obiectul conservării în ANPIC</p> <p>Care sunt zonele care trebuie investigate?</p>	<p>Ex: ANPIC este desemnată semnificativ ecologic</p> <p>Ex: nu se cunoaște distribuția speciilor pentru care ANPIC a fost desemnată</p>	<p>Pentru restul suprafețelor siturilor (în afara zonelor de influență) se utilizează seturi de date și informații cu rezoluție mai mare.</p>	<p>Utilizarea rapoartărilor Ro-mâniei către CE; analiza favorabilității habitatelor etc.</p>
		<p>Care sunt perioadele necesare pentru colectarea datelor de teren?</p> <p>Care este numărul deplasărilor pentru soluționarea incertitudinilor?</p> <p>Sunt necesare investigații diurne și nocturne ?</p>			
2	Intervențiile propuse de PP	<p>Care sunt echipamentele specializate utilizate (ex: electro-fishing) ce se vor utiliza?</p> <p>Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator</p>			
		<p>Sunt cunoscute toate detaliile PP-ului care să permită cuantificarea impacturilor generate de acesta ?</p> <p>Care sunt detaliile necesare pentru realizarea cuantificării lor?</p> <p>Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator</p>			

Nr. crt.	Aspecte relevante	Întrebări de verificare pentru identificarea certitudinilor/in-certitudinilor ținând cont de speciile ce fac obiectul conservării în ANPIC	Răspuns		Soluția/Abordarea propusă în cadrul studiului EA privind certitudinile și incertitudinile identificate	Softuri/Instrumente folosite pentru a răspunde certitudinilor și incertitudinilor identificate
			Descriere certitudine	Descriere incertitudine		
3	Efectele generate de PP	Se modifică calitatea aerului?				
		Crește nivelulul de zgomot?				
		Crește intensitatea luminoasă?				
		Crește concentrația de poluanți în sol / poluări accidentale?				
		Crește concentrațiile de poluanți în mediul acvatic?				
		Crește turbiditatea apei?				
		Se modifică viteza / nivelul apei?				
		Se modifică temperatura apei?				
		Se modifică substratul cursului de apă?				
		Se îndepărtează vegetația?				
		Este posibilă apariția unor incendii de vegetație?				
		Se modifică topografia terenului?				
		Este întreruptă conectivitatea longitudinală a cursurilor de apă?				
		Este întreruptă conectivitatea laterală a cursurilor de apă?				
		Există bariere fizice pentru fauna sălbatică?				
		Există bariere comportamentale pentru fauna sălbatică?				
Există posibilitatea coliziunii indivizilor cu traficul auto / feroviar sau cabluri electrice?						
Există posibilitatea electrocutării indivizilor?						
Sunt distruse cuiburile/ adăposturile?						
Există posibilitatea introducerii/ răspândirii speciilor invazive?						
Există posibilitatea atragerii faunei sălbatice în zonele de colectare a deșeurilor?						
Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator						

Nr. crt.	Aspecte relevante	Întrebări de verificare pentru identificarea certitudinilor/in-certitudinilor ținând cont de speciile ce fac obiectul conservării în ANPIC	Răspuns		Soluția/Abordarea propusă în cadrul studiului EA privind certitudinile și incertitudinile identificate	Softuri/Instrumente folosite pentru a răspunde certitudinile și incertitudinile identificate
			Descriere certitudinile	Descriere incertitudinile		
4	Identificarea formelor de impact și caracteristicile lor	<p>Care sunt impacturile cauzate de PP?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pierdere de habitat 2. alterare de habitat 3. fragmentare a habitatelor 4. perturbarea activității speciilor 5. reducerea efectivelor populaționale <p>Care sunt datele de intrare necesare ce vor fi utilizate de metoda/software/instrumentele metodologia propusă ?</p> <p>Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator</p>				
5	Semnificația impactului și indicatorii cheie (utilizați pentru stabilirea semnificației impactului)	<p>Care sunt obiectivele de conservare/ parametrii afectați?</p> <p>Care sunt indicatorii cheie incluși în evaluare și utilizați pentru stabilirea semnificației impactului ?</p> <p>Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator</p>				
6	Măsurile de evităre și reducere a impactului	<p>Care sunt elementele necesare pentru elaborarea măsurilor într-un mod SMART (Specific, Măsurabil, Realizabil, Relevant și încadrat în Timp)?</p> <p>Sunt măsurile specifice?</p> <p>Alte aspecte relevante identificate și propuse de evaluator</p>				

ANEXA NR. 4B - PREZENTAREA ABORDĂRILOR ȘI METODELOR/ INSTRUMENTELOR PROPUSE PENTRU CUANTIFICAREA EFECTELOR ȘI IMPACTURILOR PROIECTULUI

Tabelul nr. 9 Structura tabelului pentru prezentarea abordărilor și metodelor/instrumentelor

Categorie	Tipuri de efecte/impacturi	Abordări propuse	Metode/ instrumente
Efecte generate de intervențiile PP	Modificarea calității aerului		
	Creșterea nivelului de zgomot		
	Creșterea intensității luminoase		
	Creșterea concentrației de poluanți în sol / poluări accidentale		
	Creșterea concentrațiilor de poluanți în mediul acvatic		
	Creșterea turbidității apei		
	Modificarea vitezei / nivelului apei		
	Modificarea temperaturii apei		
	Modificarea substratului cursului de apă		
	Eliminarea vegetației		
	Apariția unor incendii de vegetație		
	Modificarea topografiei terenului		
	Înteruperea conectivității longitudinale a cursurilor de apă		
	Înteruperea conectivității laterale a cursurilor de apă		
	Apariția unor bariere fizice pentru fauna sălbatică		
	Apariția unor bariere comportamentale pentru fauna sălbatică		
	Coliziunea indivizilor cu traficul auto / feroviar sau cabluri electrice		
	Electrocutarea indivizilor		
	Distrugerea cuiburilor/ adăposturilor		
	Introducerea / răspândirea speciilor invazive		
Atragerea faunei sălbatice în zonele de colectare a deșeurilor			
Forme de impact generate de implementarea PP	Pierderea de habitat		
	Alterarea habitatelor		
	Fragmentarea habitatelor		
	Perturbarea activității speciilor		
	Reducerea efectivelor populaționale*		

* În cazul reducerii efectivelor populaționale se ține cont de contribuția celorlate forme de impact identificate.

ANEXA NR. 5A - CONȚINUTUL-CADRU AL STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

Prezenta anexă cuprinde conținutul-cadru al studiului de evaluare adecvată; metodologia de elaborare a studiului de evaluare adecvată se regăsește în Anexa nr. 6D la prezentul ghidul metodologic.

Studiul de evaluare adecvată cuprinde:

I. a) Descrierea și analiza PP- ului supus aprobării:

a.1) Prezentarea PP

În cadrul studiului de evaluare adecvată accentul se pune pe analiza relației dintre intervențiile PP și ANPIC. Realizarea descrierii PP-ului ia în considerare toate etapele ciclului de viață al acestuia. În această descriere sunt incluse toate intervențiile sau activitățile, atât din etapa de construcție, cât și din etapele de operare și dezafectare.

Descrierile se realizează conform tabelului de mai jos (Tabelul nr. 10) care include toate intervențiile și componentele PP cu precizarea relației spațiale dintre acestea și ANPIC.

Tabelul nr. 10 Prezentarea tabelară a intervențiilor și componentelor PP

Etapa	Tip de intervenție	Componenta	Localizare	Distanța față de cea mai apropiată ANPIC	Alte informații suplimentare
Ex.Construcție	Lucrări de artă	Pod peste râul Mureș	Km 72+000	700m	Amonte ANPIC
...					

De asemenea, acest capitol conține și prezentarea narativă a punctelor 1- 16 din metodologia de elaborare a studiului de evaluare adecvată, punctul I, lit a).

În cazul planurilor/ programelor/ strategiilor, descrierea PP-ului depinde de nivelul de detaliu al acestuia.

a.2) Efecte generate de intervențiile PP

Efectele generate de implementarea PP sunt prezentate tabelar, pentru fiecare din intervențiile PP.

Tabelul nr. 11 Sumarul efectelor generate de implementarea PP

Etapa	Efecte	Tip/ tipuri de intervenție care generează efectul	Modalitatea de cuantificare	Cuantificarea efectelor	Distanța până la care se resimt efectele	ANPIC potențial afectate	Alte informații suplimentare
Ex. Construcție	Emisii atmosferice	Lucrări de artă	Calcul+ modelarea dispersiei poluanților	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	700m	ROSCI0001	Intersectează ANPIC
		lucrări de terasamente				ROSCI0002	Intersectează ANPIC
.....							

a.3) Alte PP-uri cu care PP analizat poate genera impact cumulativ

Tot în acest capitol sunt prezentate și caracteristicile PP- urilor existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu PP care sunt în procedură de evaluare și care pot afecta ANPIC. Acestea se prezintă conform tabelului următor (Tabelul nr. 12).

Tabelul nr. 12 Caracteristicile altor PP-uri (în implementare, aprobate sau în evaluare) care pot avea impact cumulativ cu PP-ul evaluat asupra ANPIC

Nr. ctr.	Nume PP	Localizarea față de ANPIC (distanța)	Efecte generate	Impacturi
1	Ex.conductă de gaz	Intersectează ANPIC	Ocupare terenuri	Pierdere de habitat
2	Ex.linie electrică	200m	Zgomot, emisii atmosferice, mortalitate faună, alte efecte	Perturbare
...	...			

b) Informații privind aria naturală protejată de interes comunitar afectată de implementarea PP-ului:

b.1) Date privind aria naturală protejată de interes comunitar:

Informațiile privind ANPIC afectată de implementarea PP se prezintă prin completarea tabelului de mai jos (Tabelul nr. 13).

Tabelul nr. 13 Date privind ANPIC afectată de implementarea PP

Nume și cod ANPIC	Suprafața (ha)	Importanță/ Rol	Plan de management și nr. OM prin care a fost aprobat	Decizia/ Nota de aprobare a obiectivelor de conservare ale ANPIC	Regiunea/ regiunile biogeografice în care ANPIC este localizată	Tipuri ecosisteme	Suprapunerea cu alte ANPIC sau AP	Relațiile ANPIC cu alte ANPIC	Alte particularități
ROSCI...	25	Coridor ecologic pentru mamifere mari	OM nr...	Nota nr...	ALP	Forestiere, pajiști	Parcul natural..	La 300 m de ROSCI...	

b.2) Date privind habitatele/ speciile din ANPIC posibil afectate de PP:

Datele privind speciile și habitatele posibil afectate de PP sunt prezentate conform tabelului următor (Tabelul nr. 14).

Tabelul nr. 14 Date privind speciile și habitatele posibil afectate de PP

Denumire specie/ habitat	Localizare habitate & specii	Mărimea populației	Informații cantitative privind prezența indivizilor	Dinamica populației	Suprafața habitatului speciei	Suprafața habitatului (ha)	Starea de conservare	Tendențe	Ecologia speciei	Sensibilitatea față de efectele generate de PP	Perspectivă schimbări climatice
9110	Valea....., UA....	-	-	-	-	125	FV	stabile	-	Pierde de habitat	stabile

b.3) Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ANPIC. Se realizează analiza intervențiilor/ activităților PP-ului în raport cu relațiile structurale și funcționale și analiza relațiilor dintre habitate/ specii și ecosisteme prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 15). Relațiile structurale și funcționale sunt prezentate și sub forma unei scheme.

Tabelul nr. 15 Relațiile structurale și funcționale

Denumire specie/ habitat	Relațiile de dependență dintre ANPIC și corpurile de apă subterană și de suprafață	Relațiile de dependență dintre speciile și habitatele de interes comunitar	Relațiile de dependență dintre speciile/ habitate și alte caracteristici (de relief, geologice, altitudinale, altele)	Relațiile între speciile de interes comunitar pe baza relațiilor trofice sau a altor relații interspecifice	Relaționarea dintre specii și coridoarele ecologice
....					

b.4) Obiectivele de conservare ale ANPIC;

b.5) Analiza măsurilor de conservare din planul de management/ regulamentul ANPIC care pot limita/ influența intervențiile și activitățile propuse de PP;

b.6) Alte informații relevante privind conservarea ANPIC, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a acesteia.

c) Prezentarea rezultatelor activităților de teren

Studiul cuprinde o descriere a programului de activități în teren, precum și a rezultatelor obținute în urma parcurgerii acestora, cu indicarea perioadelor de studiu a zonelor investigate, a duratei observațiilor și a altor particularități ale programului de colectare a datelor din teren. Rezultatele activităților de teren se prezintă cât mai detaliat și se concluzionează conform tabelului de mai jos (Tabelul nr. 16).

Tabelul nr. 16 Rezultatele activităților de teren

Incertitudine identificată	Abordare propusă	Aspecte analizate	Clarificare incertitudini	A fost clarificată incertitudinea (Da/Nu/Parțial)
Exemplu:Nu este cunoscută prezența, distribuția și activitatea speciei“X” în zona PP.	Deplasări în teren în perioada optimă de studiu cu aplicarea a trei metode de monitorizare.	Prezența speciei	Specia este prezentă în zona PP pe toată durata anului (locațiile de identificare sunt prezentate în Anexa nr. x)	Da
		Distribuția speciei	Specia cuibărește la cca 500 m sud și are teritorii de hrănire pe pajiștile din nordul amplasamentului (locațiile habitatelor de cuibărire și a celor de hrănire identificate sunt prezentate în figura nr. y)	Da
		Activitatea speciei	Indivizii traversează zona PP cu o frecvență medie de 1 ind/3 h.	Da

d) Analiza presiunilor și amenințărilor

Studiul cuprinde o analiză a presiunilor și amenințărilor, inclusiv a schimbărilor climatice, identificate în planurile de management ale ANPIC potențial afectate, corelată cu formele de impact asociate PP-ului analizat. În cazul ANPIC care nu are plan de management, analiza se realizează în baza presiunilor și amenințărilor din formularele standard. Analiza include și alte PP-uri cu care PP-ul analizat poate genera impact cumulativ, analiza realizându-se prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 17).

Tabelul nr. 17 Analiza presiunilor/amenințărilor din planurile de management și a altor PP-uri

ANPIC	Specie/habitat	Parametru/ținta afectat(ă)	Presiune/amenințare conform PM/FS al ANPIC	Nivelul presiunii/amenințării conform PM/FS al ANPIC	PP care contribuie la presiune/amenințare	Observații
Ex. ROSCI...	<i>Canis lupus</i>	Mărimea populației	D01.02- Drumuri, autostrăzi	Ridicat	Modernizarea drumuri locale	Trebuie considerată defragmentarea pentru drumurile existente
.....						

e) Evaluarea impactului

Evaluarea impacturilor asupra ANPIC se realizează pe baza obiectivelor de conservare ale fiecărei ANPIC stabilite de autoritatea responsabilă pentru managementul/administrarea ariilor naturale protejate de interes comunitar.

e.1) Identificarea și cuantificarea impactului

În cadrul studiului de evaluare adecvată se identifică și evaluează toate formele de impact al PP-ului susceptibil să afecteze semnificativ ANPIC, astfel:

1. direct, indirect, secundar;
2. cumulative;
3. pe termen scurt și lung;
4. în faza de construcție, operare și dezafectare.

Identificarea și cuantificarea impacturilor se realizează prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 18), în baza parametrilor afectați.

Tabelul nr. 18 Identificarea și cuantificarea impacturilor

Intervenție	Efecte	Impacturi directe	Impacturi directe	Impacturi secundare	Impacturi cumulative	Impacturi pe termen scurt și lung	Specia	Parametru/țintă afectată	Cuantificare impact	Mod de cuantificare
Intervenții pentru fazele care etapă a PP	Eliminarea vegetației	Pierdere de habitat	....	....	...	...		....	...	Calcul al suprafeței ocupate de proiect
	Dispersia poluanților	Alterare habitat								Calcul / modelare a dispersiei poluanților, modelare a modificărilor în calitatea aerului și nivelul de zgomot
	Apariția unor bariere fizice	Fragmentarea habitatului								Analiza permeabilității infrastructurii propuse
	Mortalitatea directă a indivizilor	Reducerea efectivelor populationale								Analiza riscului de mortalitate a faunei (roadkill risk, railkill risk, risc de coliziune cu infrastructura de transport a energiei, și altele.)
	Creșterea nivelului de zgomot	Perturbarea activității speciilor								Analiza / modelarea nivelului de zgomot, analiza lucrărilor propuse

În cadrul studiului de evaluare adecvată este evaluat impactul asupra fiecărei specii și fiecărui habitat de interes comunitar din fiecare ANPIC afectată de implementarea PP-ului la nivelul tuturor parametrilor stabiliți în cadrul OC-urilor.

Obiectivele de conservare sunt elaborate de către autoritatea responsabilă pentru managementul/ administrarea ANPIC și sunt solicitate de către titular administratorului, în cazul în care nu sunt afișate pe site-ul acestuia.

În cazul în care nu au fost stabilite obiectivele de conservare pentru o ANPIC, atunci obiectivul de conservare al ANPIC este de a îmbunătăți sau menține starea de conservare favorabilă a habitatelor și speciilor pentru care aceasta a fost desemnată.

Planurile trebuie să fie examinate cu un grad suficient de prudență și în lumina principiului precauției, pentru a evita excluderea componentelor sau a acțiunilor care ar putea avea un impact asupra unei ANPIC și excluderea acestora de la o examinare suplimentară în cadrul evaluării adecvate. De exemplu: PUZ-urile, PUG-urile, amenajamentele silvice pot conține detalii suficiente care să permită determinarea potențialelor impacturi negative asupra ANPIC cu un nivel bun de certitudine. Pe de altă parte, în cazul planurilor sectoriale la nivel regional sau național, în cazul în care amplasarea și proiectarea tuturor componentelor lor principale nu sunt încă stabilite, este posibil să se identifice impacturile potențiale ale anumitor acțiuni sau componente ale planului la nivel general, fără a le specifica la nivel de ANPIC, analiza concentrându-se asupra riscurilor majore; impacturile la nivel de ANPIC trebuie apoi analizate la nivel de proiect.

Proiectele care urmează să fie implementate în cadrul unui plan trebuie să fie în concordanță cu rezultatul evaluării adecvate efectuate pentru planul strategic sectorial. Acest lucru nu înlocuiește cerința unei evaluări adecvate a proiectelor viitoare care provin din planul respectiv.

e.2) Evaluarea semnificației impacturilor

Interpretarea corectă a semnificației impactului reprezintă cea mai importantă parte a întregului proces, putând fi considerată crucială pentru întreaga evaluare. Semnificația impactului se evaluează la nivelul fiecărei ANPIC, pentru toate speciile și habitatele pentru protecția cărora acestea au fost desemnate, la nivelul fiecărui parametru al obiectivelor de conservare și se realizează prin completarea integrală a tabelului din Anexa 3C (Tabelul de evaluare a impactului).

Pentru evaluarea semnificației impactului PP în cadrul studiului de evaluare adecvată se utilizează exclusiv categoriile: impact negativ semnificativ sau impact nesemnificativ.

f) Măsurile de prevenire, evitare și reducere a impactului

Pentru impacturile identificate, susceptibile să afecteze în mod semnificativ ANPIC, se stabilesc măsuri de prevenire, evitare/ reducere care sunt incluse în tabelul de mai jos (Tabelul nr. 19).

Tabelul nr. 19 Măsurile de prevenire (P), evitare (E) și reducere (R) a impactului

Măsură- descriere	Tip măsură (P/E/R)	Specia/ habitatul afectat/ă	Parametru căruia i se adresează măsura	Impactul căruia i se adresează măsura	Perioada de implementare a măsurii	Locația implementării măsurii

Măsurile sunt specifice, măsurabile, aplicabile, relevante, încadrate în timp-SMART. Verificarea poate fi realizată de evaluator, printr-un set de întrebări cheie, prezentate în tabelul următor (Tabelul nr. 20).

Tabelul nr. 20 Verificarea îndeplinirii criteriilor SMART pentru măsurile propuse (sursa: JASPERS, 2021)

Atribut	Întrebare cheie	DA/NU	Explicații cu privire la răspunsul la întrebarea cheie
Specifică	Se adresează unui(unor) anumit(e) habitat(e) / specii?	DA	...
	Poate fi utilă și altor habitate / specii?	DA	...
	Se adresează unui parametru al Obiectivului de conservare?	DA	...
	Se adresează unui impact semnificativ identificat pentru proiect?	DA	...
Măsurabilă	Sunt definite dimensiunile constructive ale măsurii (înălțime, lungime, lățime etc)?	DA	...
	Poate fi cuantificată contribuția la reducerea impactului?	DA	...
	Este definită unitatea de măsură în acord cu unitatea de măsură a parametrului Obiectivului de conservare?	DA	...
Aplicabilă	Modul de cuantificare permite stabilirea unui indicator ce poate fi monitorizat pe durata aplicării măsurii?	DA	...
	Există dovezi privind posibilitatea practică de realizare / implementare a măsurii?	DA	...
	Există dovezi ale aplicării și funcționării acestei măsuri în trecut?	DA	...
	Poate fi realizată această măsură fără costuri disproporționate?	DA	...
	Este cea mai bună măsură aplicabilă pentru impactul identificat?	DA	...
Relevantă	Poate conduce la un impact rezidual ne semnificativ?	DA	...
	Este menționată clar etapa proiectului în care se realizează / implementează?	DA	...
Încadrată în timp	Este menționată clar etapa proiectului în care sunt obținute rezultatele scontate? Există un interval de timp anume?	DA	...

Măsurile propuse în studiul de evaluare adecvată se reprezintă grafic pe hărți, în cazul în care acestea au localizare/ pot fi localizate spațial.

Eficacitatea măsurilor trebuie demonstrată prin utilizarea cu succes a acestora în cadrul altor proiecte similare și prin programul de monitorizare. Exemplu: o măsură este eficace dacă este utilizată de specia pentru care a fost implementată (pasaj pentru mamifere mici- gradul de utilizare a pasajului, număr de specii care utilizează pasajul). Dacă, în urma monitorizării, este demonstrată ineficiența unei anumite măsuri, ACPM informează titularul, în baza raportului de monitorizare primit de la acesta, cu privire la necesitatea adaptării/ îmbunătățirii măsurii în cauză și de revizuire sau nu a actului de reglementare.

În cazul în care modificările propuse implică modificarea vreunei măsuri de reducere a impactului stabilită prin studiul de evaluare adecvată, aceasta se realizează doar cu revizuirea studiului de evaluare adecvată și doar în sensul creșterii eficacității măsurii.

Calendarul de implementare a măsurilor se realizează prin completarea tabelului de mai jos (Tabelul nr. 21).

Tabelul nr. 21 Calendarul privind implementarea și monitorizarea măsurilor de reducere a impactului

Măsură	Specia/habitatul afectat/ă	Parametru căruia i se adresează măsura	Impactul căruia i se adresează măsura	Calendarul de implementare a măsurilor												Responsabil	Buget	
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
Ex. Eco-duct	<i>Ursus arctos</i> *	Mărirea populației	fragmentare								x	x	x	x	x	x		

h) Monitorizarea măsurilor de prevenire, evitare și reducere a impactului

Programul de monitorizare trebuie să evedențieze eficacitatea măsurilor propuse pentru prevenirea, evitarea și reducerea impacturilor și se realizează prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 22).

Tabelul nr. 22 Programul de monitorizare a măsurilor

ANPIC afectată (COD, nume)	/ Obiectiv de conservare/ Specia/ habitatul afectat/ parametru	Forma de impact	Măsura de reducere	Perioada implementării măsurii	Locația măsurii	Indicatori de monitorizare	Unități de măsură	Frecvența monitorizării	Locații de monitorizare	Durata monitorizării	Grad de eficacitate a măsurii	Buget	Responsabil monitorizare

i) Evaluarea impactului rezidual

Evaluarea impactului rezidual se realizează ținându-se cont de eficacitatea măsurilor de reducere propuse. Evaluarea semnificației impactului rezidual se realizează utilizând aceleași criterii ca și evaluarea impactului fără măsuri, în baza obiectivelor de conservare, completându-se tabelul de mai jos (Tabelul nr. 23).

Tabelul nr. 23 Evaluarea impactului rezidual

Denumire ANPIC	Impact	Specia/ habitatul afectat/ă	Parametru afectat	Măsura de prevenire, evitare, reducere	Impactul rezidual

II: Soluțiile alternative

În cazul în care, după luarea în considerare a măsurilor de prevenire/ evitare/ reducere, impactul rezidual rămâne semnificativ, se vor lua în considerare soluții alternative care să asigure un impact rezidual ne semnificativ asupra habitatelor și speciilor de interes comunitar, precum și asupra integrității siturilor Natura 2000 afectate de implementarea proiectului. Se identifică soluțiile alternative, inclusiv „alternativa zero”, care înseamnă că nu se realizează nicio intervenție. Această alternativă este folosită comparativ în evaluarea celorlalte alternative, ținând cont de obiectivele de conservare. Fiecare soluție alternativă este evaluată în mod distinct, prin completarea tabelelor aferente studiului de evaluare adecvată, menționate mai sus, până la Tabelul nr. 23, pentru fiecare alternativă în parte.

După evaluarea fiecărei soluții alternative, se realizează analiza comparativă a acestora, prin completarea tabelului de mai jos (Tabelul nr. 24). Această analiză comparativă are drept scop de a stabili dacă se poate identifica soluția alternativă care reduce/ elimină impactul negativ semnificativ asupra obiectivelor de conservare sau dimpotrivă, se poate concluziona că nu există soluții alternative.

Tabelul nr. 24 Analiza comparativă a alternativelor

Alternativa	Caracteristicile PP-ului care determină impact semnificativ	ANPIC afectată	Starea de conservare a speciilor și habitatelor afectate	Obiectivele de conservare/ speciile/ habitatetele afectate	Măsuri de reducere a impactului	Impactul rezidual
„alternativa zero”						
Soluția alternativă 1						
Soluția alternativă 2						
....						

Motive imperative de interes public major

În absența unor soluții alternative care să nu genereze impacturi semnificative asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare, ACPM trebuie să examineze existența motivelor imperative de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, care justifică realizarea PP, dacă acestea sunt invocate de titular. Motivele imperative se prezintă sub formă tabelară, prin completarea tabelului următor (Tabelul nr. 25).

Tabelul nr. 25 Justificarea motivului imperativ de interes public major

Motiv imperativ de interes public major				Descriere	Actul normativ prin care e declarat motiv imperativ de interes public major
Imperativ	Major	De interes public	Rațiuni de ordin social și economic		

III. Măsurile compensatorii

Măsurile compensatorii necesare pentru a proteja și pentru a menține coerența rețelei Natura 2000 fac referire la structura, funcțiile și obiectivele de conservare a ANPIC, la habitatele și/sau speciile afectate semnificativ, precum și la celelalte specii și/sau habitate de interes comunitar din ANPIC respectiv. Măsurile compensatorii se prezintă prin completarea tabelelor de mai jos (Tabelul nr. 26, Tabelul nr. 27).

Tabelul nr. 26 Măsurile compensatorii

Denumire ANPIC pentru care este necesară implementarea măsurii compensatorii	Denumire specie/habitat pentru care este necesară implementarea măsurii compensatorii	Măsura compensatorie - descriere	Modul prin care contribuie la menținerea coerenței rețelei Natura 2000	Locația	Descrierea relației dintre obiectivele de conservare ale ANPIC și interesul public major invocat	Situația juridică a terenului	Monitorizarea implementării

Tabelul nr. 27 Planul de implementare a măsurilor compensatorii

Linia de acțiune	Descriere	Aspecte care trebuie incluse în studiul EA
Tehnică	Planul tehnic Activitățile care urmează să fie întreprinse, cu indicarea relevanței acestora, în conformitate cu: - obiectivele de conservare ale ANPIC; și - relația lor cu menținerea coerenței globale a rețelei Natura 2000.	Zona de compensare: localizarea și suprafețele compensării (inclusiv hărți);
		Speciile și habitatele care fac obiectul compensării: - starea de conservare și condițiile în zonele de compensare ale speciilor și ale habitatelor care fac obiectul compensării; - explicația modului în care se preconizează că măsurile compensatorii propuse vor compensa impactul negativ asupra integrității ANPIC și asupra coerenței rețelei Natura 2000.
		Demonstrarea fezabilității tehnice a măsurilor în raport cu obiectivele de conservare ale acestora – funcționalitate ecologică
		Prioritizarea activităților corelate cu obiectivele de conservare
		Scurtă descriere a monitorizării – per activitate și per ansamblu

Financiară	Planul financiar Costul economic al implementării măsurilor compensatorii	Defalcarea bugetului pe categorii de costuri
		Defalcarea bugetului în funcție de calendarul de implementare
		Demonstrarea fezabilității financiare a măsurilor în funcție de durata necesară și de calendarul de aprobare a fondurilor
		Calendarul compensării: - calendar pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii, indicând data la care vor fi obținute rezultatele estimate; - calendar de transmitere a rezultatelor monitorizării către ACPM;
Juridică și administrativă	Garanții (act de proprietate/ cesiune etc pentru Conservarea naturii	Analiza fezabilității drepturilor de utilizarea a terenului: pe tip de activitate și pe locație (act de proprietate, concesiune etc.)
Coordonare și colaborare – autorități publice	Roluri și responsabilități în ceea ce privește implementarea și raportarea	Consultare, colaborare și cooperare corelate cu calendarul: acceptarea și aprobarea programului compensatoriu de către ACPM, în baza agreării acestora de către autoritatea responsabilă cu managementul/ administrarea ANPIC
		Plan de monitorizare bazat pe indicatori de progres în conformitate cu obiectivele de conservare, cu programul de monitorizare și raportare

În cadrul studiului de evaluare adecvată se prezintă Tabelul de evaluare a impacturilor prevăzute în Anexa 3C completat în totalitate.

IV. Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate

Această secțiune a studiului de evaluare adecvată trebuie să descrie metodele utilizate pentru culegerea informațiilor ce au stat la baza elaborării studiului.

Studiul de evaluare adecvată trebuie să parcurgă următoarele etape:

1. Etapa de birou: În această etapă sunt utilizate informații din literatură/ baze de date etc. stabilește starea inițială a habitatelor de pe suprafața proiectului, înainte de implementarea acestuia. Acest studiu constituie pilonul evaluării, de aceea titularul trebuie să consulte specialiști în domeniu încă de la început. Trebuie să fie identificate acele elemente ale proiectului care, singure sau în combinație cu alte PP-uri, pot avea impacturi semnificativ asupra unei ANPIC.
2. Etapa studiului de teren: trebuie să conțină date care să soluționeze incertitudinile rezultate în etapa de încadrare.

Amploarea și nivelul de detaliu necesar pentru colectarea datelor din teren este diferită, în funcție de tipul de PP, de ANPIC afectate. De asemenea, depinde de datele disponibile cu privire la ANPIC afectate.

Durata minimă de elaborare a Studiului de evaluare adecvată rezultă din însumarea perioadelor optime de studiu în teren, necesare pentru clarificarea incertitudinilor identificate în etapa de încadrare și la definirea domeniului evaluării.

Studiul de evaluare adecvată este elaborat de experți atestați pentru acest tip de studiu. Din echipa care elaborează Studiul EA vor face parte experți cu competențe dovedite pentru fiecare grupă taxonomică ce face obiectul protecției în ANPIC potențial afectate de proiect.

Studiul de evaluare adecvată depus la ACPM este însoțit de lista organizațiilor/instituțiilor/specialiștilor implicați în furnizarea informațiilor privind speciile și habitatele de interes comunitar afectate de implementarea proiectului, cu detalii despre aceștia, conform tabelului de mai jos (Tabelul nr. 28). Autorii

Studiul de evaluare adecvată se vor asigura că nu se găsesc într-o situație de conflict de interese (așa cum este definit de legislația în vigoare), care le-ar putea afecta obiectivitatea evaluării și capacitatea de a analiza critic PP supus evaluării.

Tabelul nr. 29 Concluziile evaluării adecvate

Descriere componente PP	ANPIC afectate	Specii/habitate afectate	Obiective de conservare/parametri afectați	Tipuri de impact, inclusiv cumulativ	Măsuri de reducere	Impact rezidual	Soluția alternativă aleasă	Motive imperativo de interes public major	Măsuri compensatorii	Alte aspecte
...										

ANEXA NR. 5B - LISTA DE CONTROL PENTRU ANALIZA CALITĂȚII STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ PENTRU PP

Criterii pentru analiză	Da/ Nu	Calificativul	Comentarii
GENERAL			
A fost utilizată metodologia pentru elaborarea studiului de evaluare adecvată pentru fiecare capitol în parte?			

ETAPA STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATĂ

SECȚIUNEA 1: Descrierea și analiza PP-ului

1. Există informații cu privire la relația dintre PP și ANPIC?			
2. Sunt furnizate detalii ale PP-ului care să permită cuantificarea efectelor/impacturilor?			
3. Sunt descrise intervențiile pentru întreg ciclul de viață?			
4. Sunt prezentate hărți la nivelul fiecărei ANPIC cu intervențiile/ activitățile PP-ului?			
5. Sunt prezentate caracteristicile altor PP- uri (în implementare, aprobate sau în evaluare) care pot avea impacturi cumulative cu proiectul evaluat asupra ANPIC?			
6. Sunt oferite informații cantitative cu privire la efectele generate de intervențiile proiectului?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 1			

SECȚIUNEA 2: Informații privind aria naturală protejată de interes comunitar afectată de implementarea PP- ului

1. Sunt prezentate date privind ANPIC: suprafața, tipuri de habitate și speciile care pot fi afectate prin implementarea PP-ului?			
2. Sunt prezentate date despre localizarea habitatului/ speciei afectate de PP: mărimea populației (acolo unde este cazul: pasaj, cuibărire, iernare), suprafața habitatului (de hrănire, reproducere, cuibărire, unde este cazul)?			
3. Este prezentată analiza amplasării ANPIC în relație cu coridoarele ecologice și corpurile de apă?			
4. Este prezentată starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar la nivelul ANPIC, precum și la nivelul regiunii biogeografice?			

5. Sunt prezentate date privind structura și dinamica populațiilor de specii afectate (evoluția numerică a populației în cadrul ANPIC, procentul estimativ al populației unei specii afectate de implementarea PP, ex. suprafața habitatului este suficient de mare pentru a asigura menținerea speciei pe termen lung)?			
6. Sunt prezentate și descrise relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ANPIC?			
7. Prezintă obiectivele de conservare a ANPIC, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management sau elaborate de ANANP?			
8. Au fost prezentate evoluții/schimbări care se pot produce în viitor asupra ANPIC ținând cont de impactul PP?			
criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 2			

SECȚIUNEA 3: Analiza presiunilor și amenințărilor

1. Au fost analizate presiunile și amenințările din planurile de management/ formularele standard corelată cu impacturile identificate ale PP- ului?			
2. Pot contribui presiunile și amenințările la un impact cumulat cu PP- ul analizat?			
criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 3			

SECȚIUNEA 4: Identificarea și cuantificarea impactului

1. Sunt identificate toate tipurile de impact: direct și indirect, pe termen scurt și lung; în faza de construcție, de operare și de dezafectare; rezidual; cumulativ ?			
2. Sunt analizate relațiile cauză-efecte-impacturi?			
3. Sunt reprezentate pe hărți zonele de manifestare a tipurilor de impact identificate?			
4. Evaluarea impactului este realizată ținând cont de obiectivele de conservare ale ANPIC?			
5. Sunt identificate impacturi potențiale asupra ANPIC precum pierderi din suprafața habitatelor, perturbări, degradări/ alterări, fragmentări și a altor impacturi indirecte? Sunt cuantificate impacturile și explicate detaliat?			
6. Este identificat și evaluat impactul asupra integrității ANPIC, în baza obiectivelor de conservare, precum și de vulnerabilitatea acestora la modificări?			
7. Sunt identificate toate PP care pot genera impact semnificativ negativ asupra ANPIC în combinație cu PP analizat?			
8. Este stabilită scara de timp pentru care au fost luate în considerație impacturile cumulative?			
9. Sunt identificate căile posibile de cumulare a impacturilor?			
10. Sunt identificate și cuantificate toate impacturile manifestate?			
11 Evaluarea impactului a fost raportată la parametrii calitativi și cantitativi ai obiectivelor de conservare?			

12. Sunt utilizate metode de estimare a impactului (măsurători directe, GIS, modelări, informații din proiecte anterioare, opinia expertului)?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 4			

SECȚIUNEA 5: Evaluarea semnificației impactului

1. Sunt identificate pragurile de semnificație pentru fiecare habitat/ specie de la nivelul fiecărei ANPIC?			
2. Sunt utilizați parametri cantitativi ?			
3. Sunt utilizați parametri calitativi pentru starea de conservare la nivelul regiunii biogeografice, la nivelul ANPIC, localizare tipuri de intervenții ale proiectului/obiectivele planului în raport cu distribuția speciilor/ habitatelor)?			
4. Se ating țintele stabilite pentru obiectivele de conservare?			
5. Semnificația impactului este: impact negativ semnificativ sau impact nesemnificativ?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 5			

SECȚIUNEA 6: Măsurile de prevenire, evitare și reducere a impactului

1. Sunt identificate și descrise măsurile de prevenire, evitare și reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/sau tip de habitat afectat de PP și modul în care acestea vor reduce/elimina impactul semnificativ asupra integrității ANPIC?			
2. Măsurile de reducere sunt specifice, măsurabile, aplicabile, relevante, încadrate în timp?			
3. Este prezentat calendarul privind implementarea măsurilor de reducere a impactului și a eficienței acestora?			
4. Este demonstrată eficacitatea măsurilor de reducere propuse?			
5. Este cuantificat impactul rezidual ținându-se cont de eficacitatea măsurilor de reducere propuse?			
6. Este prezentat bugetul necesar pentru implementarea măsurilor de reducere propuse?			
7. Programul de monitorizare poate evidenția eficacitatea măsurilor propuse pentru prevenirea, evitarea și reducerea impacturilor?			
8. A fost evaluată semnificația impactului rezidual?			
Criterii suplimentare, dacă este nevoie			
Calificativ general, secțiunea 6			

SECȚIUNEA 7: Soluții alternative

1. Sunt identificate toate soluțiile alternative fezabile, inclusiv alternativa zero?			
2. Este descrisă și evaluată fiecare alternativă identificată?			
3. Este realizată analiza comparativă a soluțiilor alternative?			
4. Analiza și evaluarea alternativelor este realizată în baza obiectivelor de conservare al ANPIC?			
5. Este identificată soluția alternativă cu impactul cel mai scăzut asupra ANPIC?			

6. Se poate concluziona că nu există soluții alternative care să reducă suficient impactul?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 7			

SECȚIUNEA 8: Motive imperative de interes public major

1. Există motive imperative de interes public major, inclusiv cele de natură socială și economică, care să justifice implementarea PP-ului într-o variantă care nu reduce semnificativ impactul?			
2. Sunt pe deplin explicate și argumentate motivele care au stat la baza implementării proiectului conform art. 28 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 8			

SECȚIUNEA 9: Măsurile compensatorii

1. Sunt descrise măsurile compensatorii?			
2. Este descris modul în care măsurile compensatorii contribuie la menținerea coerenței rețelei Natura 2000?			
3. Este clar identificată locația implementării măsurilor compensatorii?			
4. Este prezentat modul în care măsurile compensatorii vor asigura aceleași funcții ecologice cu cele care au stat la baza desemnării ariei naturale protejate de interes comunitar?			
5. Este descrisă relația dintre obiectivele de conservare a ANPIC și interesul public major invocat?			
6. Este justificată situația juridică a terenului pe care se va implementa măsura compensatorie?			
7. Este elaborat planul de implementare a măsurilor compensatorii?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 8			

SECȚIUNEA 9 : Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate

1. Sunt descrise metodele de colectare a datelor în etapa de birou?			
2. Sunt descrise metodele de colectare a datelor pentru etapa de teren?			
3. Este însoțit Studiul de lista experților care au participat la elaborarea studiului, inclusiv cu descrierea experienței fiecărui expert?			
4. A fost utilizată metodologia din ghidul metodologic specific privind metodele utilizate pentru culegerea informațiilor?			
Criterii suplimentare, după caz			
Calificativ general, secțiunea 9			
Calificativul general al calității studiului de evaluare			

Aprecierea calității studiului de evaluare adecvată se face utilizându-se Lista de control pentru analiza calității studiului de evaluare adecvată, prevăzută în anexa nr. 5.B.

Cantitatea de informație necesară pentru a acoperi fiecare etapă a evaluărilor depinde de tipul de proiect sau plan, precum și de obiectivele de conservare afectate. Analiza calității trebuie să fie proporțională cu nivelul de informație cerut.

Calificativele de calitate care trebuie să fie atribuite pentru fiecare criteriu de analiză sunt:

A = informația furnizată este completă fără nicio omisiune semnificativă, iar concluziile pot fi acceptate ca fiind rezonabile și obiective;

B = informația furnizată nu este completă, însă, în circumstanțele anumitor cazuri particulare, concluziile pot fi acceptate ca fiind rezonabile și obiective;

C = informația furnizată nu este completă; există omisiuni semnificative și va fi necesar să se caute o clarificare asupra anumitor aspecte înainte ca concluziile elaborate să poată fi acceptate ca rezonabile și obiective;

D = informația furnizată este complet inadecvată și nu se poate avea nicio încredere în concluziile evidențiate.

Fiecare criteriu primește câte un calificativ de la A la D și la sfârșitul fiecărei secțiuni cu criterii, secțiunea, în ansamblul ei, primește un calificativ general. Acesta rezultă din încadrările individuale făcute conform fiecăruia dintre criterii. Cu toate acestea, calificativul general este posibil să nu reflecte numărul cel mai mare de calificative individuale atribuite fiecărei secțiuni, tot așa cum câteva dintre criterii nu pot fi considerate ca fiind de importanță mai mare în anumite circumstanțe ale unui caz decât în ale altora. Astfel, în timp ce, de exemplu, în secțiunea 1 din Lista de control pentru analiza calității studiului de evaluare adecvată, 7 din 9 criterii sunt cotate cu calificative de categoria A, faptul că nu există detalii de mărime, scară etc. ale unui proiect sau plan poate conduce la ideea că întreaga secțiune este de categoria D. La sfârșitul listei de control există o prezentare sintetică care permite acordarea unui calificativ general pentru calitatea tuturor evaluărilor care au fost efectuate.

Lista de control sprijină ACPM în analiza calității studiului de evaluare adecvată, însă și evaluatorii trebuie să se ghideze după această listă în elaborarea studiului. Secțiunile acestei liste sunt completate în funcție de parcurgerea etapelor evaluării adecvate. Pentru un proiect/ plan supus evaluării adecvate pentru care nu a fost necesară parcurgerea etapei măsurilor compensatorii, respectiva secțiune din Lista de control pentru analiza calității studiului de evaluare adecvată nu se completează.

Pentru PP din domeniile infrastructură de transport, producerea energiei, extracției resurselor neregenerabile, planuri/proiecte de amenajare, la completarea listei de control se ține cont și de prevederile Ghidului specific în evaluarea calității studiului de evaluare adecvată.

ANEXA NR. 6- METODOLOGII

Concluziile rezultate în urma aplicării metodologiilor se vor regăsi în tabelele corespunzătoare fiecărei etape procedurale, respectiv în cadrul notificării, memoriului de prezentare și a studiului de evaluare adecvată.

6.A Metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de PP și a măsurilor restrictive

Pentru identificarea ANPIC potențial afectate se aplică cele 4 criterii:

- a. intersecție;
- b. învecinare (zona de influență);
- c. mobilitatea speciilor;
- d. conectivitate ecologică.

Această identificare se realizează cu ajutorul analizei spațiale (GIS). În etapa de evaluare inițială analiza va depinde de natura PP și de distanța la care pot apărea efecte și se realizează cu un set minim de date și informații, precum: localizarea PP, limitele ANPIC, limitele corpurilor de apă (zone de conectivitate activatică) și localizarea coridoarelor ecologice.

- a. Identificarea ANPIC intersectate de PP. Analiza se realizează pe baza informațiilor disponibile cu privire la amplasamentul PP și a localizării intervențiilor propuse în cadrul PP. Principala formă

de impact avută în vedere este pierderea de habitate (habitate Natura 2000 sau habitatele speciilor de interes comunitar).

b. Identificarea ANPIC învecinate (aflate în zona de influență a PP)

b.1) Zona de influență directă -zonă în care se resimt efectele generate de PP, precum zgomot, vibrații, poluanți atmosferici, iluminat artificial, dispersia speciilor invazive, și altele;

b.2) Zona de influență indirectă -zona în care apar efecte generate de alte activități, modificate ca urmare a implementării PP analizat.

Principalele forme de impact ce pot să apară în ANPIC aflate în interiorul zonei de influență a unui PP sunt reprezentate de alterarea habitatelor (degradarea habitatelor) și/sau perturbarea activității speciilor. Alterarea habitatelor poate conduce în timp la impacturi secundare, precum pierderi din suprafața habitatelor sau reduceri ale efectivelor populaționale.

Zona de influență directă se delimitează spațial prin una din cele două opțiuni de mai jos:

1. Determinare mai precisă: modelare numerică cu ajutorul unor aplicații software profesionale.

Zona de influență directă se determină astfel prin includerea tuturor suprafețelor posibil a fi afectate de unul sau mai multe dintre efectele generate de PP;

2. Estimare precaută: atunci când există incertitudini în privința distribuției spațiale a efectelor, prin utilizarea unei valori de minim 2 km față de întreg amplasamentul PP și oricare dintre locațiile acestuia.

Trebuie acordată atenție la eventualele diferențe între zona de influență directă din timpul construcției, cea din timpul operării sau din altă etapă a ciclului de viață al proiectului. O abordare precaută presupune crearea unui singure zone de influență, care să includă diferențele ce apar în diferitele etape ale PP.

Zona de influență indirectă se delimitează spațial astfel:

1. Se analizează, în funcție de complexitatea PP, o zonă de până la 20 km distanță față de locațiile PP;

2. Se identifică toate modificările generate de PP asupra altor PP existente/ nou propuse ce pot genera efecte suplimentare (ex: creșterea nivelului de zgomot, creșterea emisiilor de poluanți, și altele);

3. Se delimitează spațial întreaga zonă în care au loc modificări ale efectelor anterior menționate, aceasta reprezentând zona de influență indirectă;

4. Se identifică toate ANPIC care intersectează zona de influență indirectă.

Atenție! A nu se confunda zonele de influență directă/indirectă cu zona pe care se realizează analiza impactului cumulat. Dacă cele dintâi depind de locația PP analizat, cea din urmă depinde de distribuția spațială a habitatelor și speciilor la nivelul ANPIC potențial afectate.

a. Identificarea ANPIC în cadrul cărora sunt protejate specii cu mobilitate ridicată ce pot ajunge în zona PP

Această analiză vizează în principal ANPIC care adăpostesc specii de nevertebrate zburătoare, păsări, lilieci și carnivore mari. Principala formă de impact avută în vedere aici este reducerea efectivelor populaționale ca urmare a creșterii ratei de mortalitate. Se identifică toate ANPIC ce includ nevertebrate zburătoare, păsări, lilieci și carnivore mari, aflate la o distanță de minim 6 km față de limita PP.

b. Identificarea siturilor Natura 2000 a căror conectivitate sau continuitate ecologică poate fi afectată de implementarea proiectului

Analiza vizează identificarea acelor ANPIC a căror conectivitate poate fi întreruptă prin apariția unor bariere la nivelul coridoarelor ecologice. Principala formă de impact avută în vedere aici este fragmentarea habitatelor și a habitatelor speciilor de interes comunitar. Analiza vizează toate ANPIC, nu doar cele în care sunt protejate specii migratoare.

Orice posibilă modificare (structurală sau funcțională) în coridoarele ecologice (terestre sau acvatice), generată de un PP trebuie să conducă la selectarea ANPIC conectate cu acestea și includerea lor în lista ANPIC potențial afectate.

Analiza se realizează astfel:

1. Se identifică coridoarele ecologice aflate în zona PP prin studierea unui teritoriu mai larg;

2. Se identifică toate ANPIC conectate (intersectate) cu coridoarele ecologice anterior identificate;
3. Se intersectează limitele PP cu traseele/limitele coridoarelor ecologice;
4. Se realizează lista ANPIC a căror conectivitate sau continuitate ecologică poate fi afectată, prin includerea acelor ANPIC aflate în coridoarele ecologice intersectate de PP.

Pentru identificarea coridoarelor ecologice se utilizează următoarele informații:

1. Cele mai recente date spațiale publicate pe pagina de internet a ACPM;
2. Date spațiale precizate în cadrul Planurilor de management și/sau generate în cadrul unor proiecte finanțate în scopul identificării/ studierii/monitorizării coridoarelor ecologice;
3. Date generate prin analiza spațială de identificare a coridoarelor ecologice din zona PP, realizată prin aplicarea unor metodologii recunoscute⁹.

În mod precaut, toate cursurile de apă vor fi considerate potențiale coridoare ecologice.

Se includ în lista ANPIC potențial afectate toate ANPIC ce adăpostesc specii de pești de interes comunitar, ale căror cursuri de apă sunt intersectate de un PP la distanțe mari, amonte sau aval față de limitele ANPIC.

În cazul în care nu au fost identificate coridoare ecologice conform OUG nr. 57/ 2007, atunci se vor identifica zonele cu conectivitate/ continuitate ecologică din zona proiectului.

În urma parcurgerii celor patru criterii de analiză se elaborează o listă unică de ANPIC potențial afectate de PP.

Identificarea măsurilor restrictive prevăzute în planurile de management ale ANPIC și/sau în regulamentele acestora, sau alte acte normative și administrative, care pot conduce la modificarea PP sau la respingerea acestuia are loc atât în etapa de evaluare inițială, cât și pe parcursul etapelor ulterioare ale procedurii.

Identificarea măsurilor restrictive se realizează pe baza datelor referitoare la PP puse la dispoziție de titular, disponibile la momentul solicitării și constă în 2 faze:

1. În situația în care, în etapa de evaluare inițială se identifică măsuri restrictive care duc la interzicerea proiectului, atunci ACPM respinge justificat solicitarea.
2. În situația în care se identifică măsuri restrictive care necesită modificarea PP, titularul va modifica PP- ul conform acestor măsuri în cadrul etapelor ulterioare ale procedurii. Dacă titularul refuză modificarea PP, atunci ACPM respinge justificat solicitarea.

Pentru ANPIC posibil afectate de PP, pentru a se asigura că PP respectă măsurile prevăzute în planurile de management ale ANPIC și/sau în regulamentele acestora, se recomandă ca titularul PP să realizeze propria analiză a acestor măsuri pe parcursul definitivării soluțiilor tehnice/intervențiilor pentru realizarea, opera și, după caz, dezafectarea PP și demonstrează respectarea acestora în cadrul etapelor ulterioare ale procedurii de reglementare din punct de vedere al protecției mediului. Spre exemplu, dacă Planul de management al unei ANPIC potențial afectate de implementarea unui proiect de infrastructură rutieră include o măsură privind „Interzicerea folosirii sării pentru dezăpezire la o distanță mai mică de 100 m de habitatele de reproducere a speciei *Emys orbicularis*”, titularul proiectului va trebui să demonstreze modul în care această măsură a fost luată în considerare la pregătirea PP.

6.B Metodologia privind transmiterea coordonatelor GIS ale PP-ului

Pentru planurile și strategiile naționale sau regionale, acolo unde sunt disponibile informații spațiale, coordonatele GIS se transmit în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970) pentru ambele formate. Aceste coordonate urmăresc amplasamentul planului/ strategiei și zonele cu potențiale proiecte.

Pentru proiecte și planurile elaborate la nivel local, coordonatele GIS se transmit astfel:

- coordonatele amplasamentului PP- ului, sub formă de puncte care permit unirea acestora;

⁹ Metodologie inclusă în cadrul unui articol publicat într-un jurnal cotel ISI sau în cadrul unui Raport elaborat într-un proiect finanțat în scopul identificării coridoarelor ecologice.

- coordonatele perimetrelor tuturor intervențiilor, în toate fazele proiectului (exemplu: organizări de șantier, căi de acces, defrișări, podete/tunele) în format excel sau format shapefile, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970) pentru ambeleformate;
- coordonatele zonei / zonelor de influență (directă/indirectă);
- coordonatele zonelor unde se poate manifesta impactul,
- coordonatele zonelor avute în analiză la estimarea impactului.

Dacă coordonatele sunt transmise în format excel, acestea trebuie să fie într-un număr suficient pentru a reda exact amplasamentul PP-ului. Aceste puncte sunt ordonate în tabelul excel în ordinea acelor de ceasornic, pentru a se realiza forma corectă a amplasamentului.

Dacă coordonatele sunt transmise sub forma **fișierelor de tip shapefile**, acestea trebuie să conțină fișierele cu extensiile .shp, .shx,.dbf, .prj, iar tabela de attribute trebuie să ofere o minimă descriere a fiecărui poligon, linie sau punct.

Tabelul nr. 30 Informații minime pentru localizarea spațială a proiectului

Nr. crt.	X (longitudine)	Y (latitudine)	Perimetru	Alte informații (ex: nume obiectiv, km aferent coordonatelor)

La completarea tabelului excel se respectă următoarele:

- Nr.crt. - indică ordinea logică a punctelor ce definesc conturul;
- X- valoarea longitudinii;
- Y- valoarea latitudinii;
- coloanele X si Y sunt formatate ca număr cu 3 zecimale;
- perimetru- exemple:
  - câmp cu suprafețele aferente fiecărui perimetru defrișat;
  - câmp cu tipurile și categoriile funcționale ale suprafețelor defrișate;
  - punctele cu coordonate în proiecție Stereo 70 care redau conturul suprafeței fiecărui UP sunt într-un număr suficient pentru a reda conturul exact al amplasamentului amenajamentului;
  - punctele cu coordonate în proiecție (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970) sunt ordonate în tabel în ordinea acelor de ceasornic, pentru fiecare perimetru defrișat, pentru a realiza forma corectă a perimetrului în GIS;
- nu se îmbină celulele pe niciuna dintre coloane;
- nu se adaugă alte informații în afara tabelului;
- nu se introduc rânduri cu explicații în tabel.

6.C Metodologia de elaborare a memoriului de prezentare

Pentru PP din domeniile infrastructură de transport, producerea energiei, extracției resurselor neregenerabile, planuri/proiecte de amenajare, la elaborarea memoriului de prezentare se ține cont și de prevederile Ghidului specific.

A. Descrierea succintă a PP-ului și distanța față de ANPIC

Descrierea succintă a PP- ului se realizează prin completarea unui tabel, respectiv Tabelul nr. 1, cu includerea tuturor tipurilor de intervenții ale PP, descrierea acestora pe perioada de construcție, funcționare și dezafectare. De asemenea, se precizează localizarea fiecărui tip de intervenție față de ANPIC, exprimată în m sau km.

B. Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar¹⁰

Acest capitol se realizează prin completarea unui tabel, respectiv Tabelul nr. 2, utilizând metodologia din Anexa 6A Metodologia de identificare a ANPIC potențial afectate de PP și a măsurilor restrictive.

¹⁰ Tabelul se completează pe baza informațiilor obținute după implementarea metodologiilor din Anexa 6A

C. Prezența și efectivele/suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP-ului

În Tabelul nr. 3 se completează toate speciile și habitatele de interes comunitar pentru care ANPIC a fost desemnată, pentru toate ANPIC posibil afectate de implementarea PP.

În coloana suprafață/ populație se trece suprafața habitatului de interes comunitar sau a habitatului speciei de interes comunitar, precum și efectivele populației în cazul speciilor.

Locația față de PP: se face prin precizarea distanței față de limita intervențiilor PP, cu furnizarea unor informații suplimentare precum:

- Direcția geografică față de PP;
- Amonte/aval față de PP (reprezintă o informație critică pentru habitatele/speciile asociate zonelor umede);
- Diferența altitudinală față de PP (reprezintă o informație extrem de utilă în cazul PP implementate în zone de deal/munte).

În caracterizarea localizării habitatelor/speciilor față de PP se indică existența mai multor locații de prezență (acolo unde este cazul), cu indicarea locațiilor și distanțelor față de PP.

Prezentarea stării de conservare, a speciilor și habitatelor de interes comunitar: conform planului de management și/ sau formularul standard în cazul în care nu există plan de management.

Prezentarea obiectivelor de conservare: se vor prezenta obiectivele de conservare elaborate de către autoritatea responsabilă cu managementul /administrarea ariilor naturale protejate/administratorul ANPIC și puse la dispoziția titularului. În cazul în care nu au fost stabilite obiective de conservare pentru o ANPIC, trebuie să se considere că obiectivul este îmbunătățirea sau menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată și sunt utilizați următorii parametri: pentru habitate- suprafața habitatului, structura și funcțiile acestuia, tendințe viitoare; pentru specii- mărimea populației, suprafața habitatului ocupat, tendințe viitoare.

D. Se precizează dacă PP-ul propus are legătură directă cu sau este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar;

PP care au o legătură directă cu sau sunt necesare pentru managementul ANPIC sunt PP care vizează menținerea și îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar pentru care ANPIC a fost desemnată și sunt excluse de la prevederile prezentului ghid metodologic, însă componentele lor care nu sunt destinate conservării nu sunt excluse de la evaluare. De exemplu: măsurile prevăzute în PP sunt incluse în planul de management al ANPIC în cauză și are ca scop îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar, prin urmare nu se supun procedurii de evaluare adecvată.

E. Estimarea impactului potențial al PP-ului asupra speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată

E.1 Identificarea și estimarea impactului

Estimarea și motivarea impactului potențial al PP asupra speciilor și habitatelor din ANPIC se realizează parcurgând următorii pași:

a. Identificarea și cuantificarea efectelor (ex. modificarea calității aerului, creșterea nivelului de zgomot, modificarea substratului, pătrunderea speciilor invazive, alte efecte). Identificarea și cuantificarea efectelor se realizează prin consultarea ghidurilor tehnice și metodologice, a literaturii de specialitate, precum și pe baza experienței unor proiecte similare anterioare. Cuantificarea efectelor se va justifica, motiv pentru care este de preferat utilizarea unor metodologii/aplicații software recunoscute. Cuantificările efectelor includ, după caz:

- Debitele masice de poluanți emiși;
- Concentrațiile/nivelul de poluanți în aer/apă/sol;
- Suprafețele afectate;
- Durata de manifestare a efectelor.

Rezultatele obținute se utilizează pentru completarea Tabelul nr. 4 din secțiunea E.1 a conținutului-cadru al Memoriului de prezentare din Anexa nr. 3A.

b. Identificarea și cuantificarea formelor de impact

Procesul de identificare a formelor de impact presupune analiza modului în care habitatele și speciile din ANPIC potențial afectate ar putea suferi modificări ca urmare a apariției efectelor generate de PP. Identificarea și cuantificarea impacturilor se realizează prin consultarea ghidurilor tehnice și metodologice, a literaturii de specialitate, precum și pe baza experienței unor proiecte similare anterioare. Cuantificarea impacturilor se va justifica, motiv pentru care este de preferat utilizarea unor metodologii/aplicații software recunoscute. Cuantificările impacturilor includ, după caz:

- Suprafețele de habitat afectate (pierdere, alterare/degradare, fragmentare);
- Număr de indivizi îndepărtați din sit (sau dintr-o anumită zonă a habitatului favorabil);
- Număr de victime accidentale;
- Ponderea cu care se reduce efectivul populațional;
- Durata de manifestare a impactului.
- Rezultatele obținute se utilizează pentru completarea tabelelor din conținutul-cadru al Memoriului de prezentare (Anexa nr. 3A), respectiv:

Tabelul de evaluare a impactului (Anexa nr. 3C a prezentului ghid);

Tabelul nr. 4 din secțiunea E.1 a a conținutului-cadru al Memoriului de prezentare din Anexa nr. 3A;

Tabelul nr. 5 din secțiunea E.1 a a conținutului-cadru al Memoriului de prezentare din Anexa nr. 3A.

Pentru realizarea cuantificărilor preliminare ale impacturilor este necesară realizarea următorilor pași:

1. Stabilirea intervențiilor care conduc la pierderea/alterarea/fragmentarea de habitat, perturbarea speciilor, riscul de mortalitate a speciilor. Acest lucru se realizează prin suprapunerea spațială a intervențiilor PP și distribuția habitatelor sau habitatelor speciilor de interes comunitar ce fac obiectul conservării în ANPIC analizate;
2. Calculul suprafeței zonei ce poate fi considerată ca pierdere de habitat, pe baza reprezentării spațiale (GIS) a intervențiilor analizate. Pierdere de habitat este considerată suprafața ce va fi ocupată de construcții permanente sau ale cărei caracteristici se modifică semnificativ;
3. Calculul suprafeței zonei considerată ca alterare de habitat, pe baza reprezentării spațiale (GIS) a efectelor. Zonele de alterare de habitat sunt zone cu vegetație modificată, zone în care se propun intervenții temporare sau alte zone în care structura este modificată, însă până la un nivel care permite încă existența habitatului sau a habitatului favorabil, însă într-o stare modificată;
4. Calculul nivelului de fragmentare a habitatelor se realizează prin analiza intersecției coridoarelor ecologice, a zonelor conectate ecologic de către PP sau prin analiza distribuției habitatelor sau a habitatelor speciilor în raport cu PP-ul și identificarea locațiilor de împărțire a suprafețelor de habitat în suprafețe mai mici;
5. Calculul nivelului de perturbare a speciilor - utilizând o abordare precaută în estimarea suprafețelor în care se manifestă modificări ale nivelului de zgomot, sau modificări ale calității aerului sau apei sau a altor efecte ce sunt în măsură să afecteze activitatea speciilor.
6. În analiza riscului de perturbare a speciilor de faună ce fac obiectul conservării în ANPIC este necesară includerea tuturor intervențiilor/activităților proiectului care generează efecte (ex. zgomot, iluminat artificial, poluanți chimici, deșeuri, alte efecte) ce pot contribui la perturbarea activității speciilor;
7. Calculul riscului de mortalitate pentru speciile de faună se realizează în baza informațiilor privind prezența speciei în zona PP-ului, luând de asemenea în considerare caracteristicile speciilor în ceea ce privește cerințele de deplasare ale acestora.
8. În cazul în care un PP intersectează ANPIC, poate fi considerat că există un risc de mortalitate în cazul tuturor speciilor de faună ce fac obiectul conservării în acel ANPIC.

Pentru cuantificarea preliminară a impacturilor se utilizează:

1. Calcule și modelări care să ofere, dincolo de orice îndoială rezonabilă, rezultate obiective și verificabile cu privire la valoarea impactului;

2. Estimări, bazate pe date existente (ex. rezultatele programelor de monitorizare pentru PP similare ca tip și complexitate), date științifice (reflectate în articole publicate în jurnale științifice), și/ sau pe opinia argumentată a expertului (doar în situația în care secțiunea dedicată evaluării adecvate din memoriul de prezentare este elaborată de experți atestați în evaluarea adecvată, conform prevederilor OM nr. 1134/2020).

Cuantificarea este exprimată în unitatea de măsură stabilită în cadrul obiectivului de conservare pentru fiecare parametru analizat. Valoarea obținută trebuie să permită raportarea la ținta stabilită în cadrul obiectivului de conservare pentru fiecare parametru analizat, pentru obținerea procentului de afectare al țintei. Acest procent este utilizat ulterior pentru aprecierea semnificației impactului. În cazul în care nu sunt stabilite ținte, se aplică principiul precauției și se consideră că impactul este semnificativ.

Prezentarea rezultatelor cuantificării trebuie să indice fie valoarea corespunzătoare a impactului cumulativ, fie separat valoarea corespunzătoare contribuției PP și valoarea corespunzătoare impactului cumulativ.

În situația în care impactul nu se poate cuantifica în această etapă, întodeauna se va considera că impactul potențial (fără măsuri) este incert.

Pentru toate datele cantitative utilizate pentru cuantificarea preliminară a impacturilor se precizează sursa.

c. Stabilirea posibilității de afectare a parametrilor OC. După identificarea și cuantificarea impactului, în cadrul Memoriului de prezentare se realizează identificarea parametrilor obiectivelor de conservare care pot fi afectați de fiecare din formele de impact identificate.

d. Evaluarea impacturilor cumulative generate de PP-uri care afectează parametri obiectivelor de conservare a speciilor și habitatelor, inclusiv presiuni și amenințări prevăzute de planurile de management ale ANPIC;

Analiza impactului cumulativ se realizează din perspectiva habitatului/speciei de interes comunitar, respectiv întreaga distribuție a speciei sau habitatului la nivelul ANPIC.

Analiza impactului cumulativ se realizează astfel:

1. Lista presiunilor și amenințărilor identificate la nivelul ANPIC din planul de management sau Formularul standard al acesteia;
2. Identificarea presiunilor și amenințărilor care pot afecta speciile și habitatele, cu indicarea nivelului impactului;
3. Lista presiunilor/amenințărilor se completează cu PP aflate în pregătire/implementare și care pot afecta habitatele/speciile din ANPIC analizat. De asemenea, lista presiunilor/amenințărilor se completează cu posibile modificări generate de schimbările climatice;
4. Identificarea acelor presiuni/amenințări (inclusiv ale altor PP) care afectează aceiași parametri ai obiectivelor de conservare ai habitatelor și speciilor afectate de PP analizat;
5. Se analizează dacă PP propus împreună cu presiunile actuale și amenințările (inclusiv alte PP) poate conduce la înrăutățirea stării de conservare a fiecărui habitat și a fiecărei specii de interes comunitar sau la împiedicarea îmbunătățirii stării de conservare.

O abordare precaută a impactului cumulativ impune ca pentru habitatele/speciile care au un nivel ridicat al presiunilor/amenințărilor relevante pentru PP analizat, precum și în cazul habitatelor/speciilor cu stare nefavorabilă/necunoscută de conservare, pentru care au fost identificate presiuni/amenințări relevante pentru PP analizat, să se considere posibilitatea apariției unui impact cumulativ semnificativ. Această abordare precaută permite, în etapa studiului de evaluare adecvată, analizarea posibilității de formulare a unor măsuri de reducere a impactului și pentru presiunile/amenințările relevante existente la momentul analizării PP.

e. Stabilirea posibilității de apariție a unui impact semnificativ sau incert se realizează prin completarea Tabelului de evaluare a impactului (Anexa nr. 3C a prezentului ghid) și se realizează caz cu caz, pentru fiecare parametru al obiectivului de conservare.

Determinarea semnificației impacturilor în etapa de încadrare implică utilizarea unei abordări precaute, mai ales în lipsa unor cuantificări precise (lipsa unor rezultate obiective și verificabile pentru care nu

există nicio urmă de îndoială). Principalele elemente în stabilirea posibilității de apariție a unui impact semnificativ sunt:

- Analiza caz cu caz a fiecărui parametru considerat posibil a fi afectat. Analiza trebuie să includă o raportare a impactului cuantificat anterior, la ținta stabilită pentru fiecare parametru.
- Evaluarea semnificației impactului trebuie să se bazeze pe o analiză critică a tuturor datelor și informațiilor disponibile ce pot fi utilizate în argumentarea nivelului semnificativ sau nesemnificativ al impactului.
- În analiza semnificației impactului este necesară considerarea presiunilor existente și a amenințărilor ce pot afecta fiecare parametru evaluat. Această evaluare trebuie să țină cont de gradul în care acestea, împreună cu PP-ul analizat, pot să afecteze atingerea țintelor stabilite pentru parametrii de conservare, și astfel atingerea obiectivului de conservare.
- Un impact semnificativ poate apărea atât în situația în care PP-ul afectează starea actuală a parametrului, cât și în situația în care acesta împiedică atingerea țintelor stabilite pentru parametrul de conservare.

Orice impact care conduce la neatingerea unei ținte stabilită pentru un parametru al obiectivului de conservare trebuie considerat impact semnificativ.

Având în vedere necesitatea analizei caz cu caz a semnificației impacturilor, nu poate fi stabilit un prag de semnificație valabil pentru toți parametrii tuturor speciilor și habitatelor de interes comunitar. Pragul de semnificație trebuie să fie stabilit pentru fiecare parametru al fiecărui habitat și fiecărei specii ce face obiectul conservării în ANPIC. Acesta trebuie să fie stabilit luând în considerare tipul de habitat sau specie analizată și de criteriile calitative asociate acestora.

Criteriile calitative utilizate pentru stabilirea impactului sunt legate de:

- zona afectată (dacă aceasta este marginală sau centrală habitatului);
- starea de conservare la nivel de ANPIC și la nivelul bioregionii;
- prezența habitatului / speciei în alte ANPICuri;
- dacă specia este localizată la limita arealului său de distribuție;
- menținerea / restabilirea conectivității ecologice;
- menținerea parametrilor fizico-chimici, cum ar fi nivelul apei.

În baza analizei menționate anterior se stabilește semnificația impactului ca fiind semnificativ, nesemnificativ sau incert.

Impactul este considerat incert doar la etapa memoriului de prezentare. În cazul studiului de evaluare adecvată, în urma investigațiilor și analizelor amănunțite toate situațiile incerte sunt clarificate, iar impactul este definit ca negativ semnificativ sau nesemnificativ.

E.2 Identificarea incertitudinilor

Incertitudinile identificate sunt completate în Tabelul nr. 7. Incertitudinile sunt identificate pentru fiecare componentă a evaluării, respectiv: descrierea PP, alte PP-uri cu posibil impact cumulativ, presiuni și amenințări, localizarea habitatului/ speciei față de PP, parametrii obiectivelor de conservare, starea de conservare actuală, valoarea țintă a parametrului, posibilitatea afectării parametrului de către PP, cuantificarea impacturilor.

6.D Metodologia de elaborare a studiului de evaluare adecvată

Pentru PP din domeniile infrastructură de transport, producerea energiei, extracției resurselor neregenerabile, planuri/proiecte de amenajare, la elaborarea studiului de evaluare adecvată se țin cont și de prevederile Ghidului specific.

Studiul de evaluare adecvată cuprinde:

I. a) Descrierea și analiza PP-ului supus aprobării conține:

a.1) Prezentarea PP

1. informații generale privind PP: denumirea, titular, scop și obiective;

2. localizarea geografică și administrativă cu prezentarea pe hărți și prezentarea coordonatelor GIS, cu precizarea sistemului de coordonate utilizat (Pulkovo_1942_Adj_58_Stereo_70, STEREO 70 Dealul_Piscului_1970), conform metodologiei prevăzute în Anexa nr. 6B;
3. justificarea necesității PP-ului;
4. descrierea ciclului de viață al PP-ului (construcție, operare, dezafectare) și a intervențiilor și activităților asociate fiecărei etape, precum și durata construcției, funcționării, dezafectării PP-ului și eșalonarea perioadei de implementare a PP;
5. resursele naturale necesare implementării PP (preluare de apă, resurse regenerabile, resurse neregenerabile, altele) cu evidențierea celor care vor fi exploatate din cadrul ANPIC;
6. informații privind producția care se realizează, informații despre materiile prime, substanțele sau preparatele chimice utilizate
7. emisii de poluanți fizici, chimici și biologici generați de intervențiile și activitățile PP (poluanți atmosferici, zgomot, iluminat artificial, poluanți care pătrund în mediul acvatic, alte emisii);
8. deșeuri generate de PP și modalitatea de gestionare a acestora;
9. cerințele legate de utilizarea terenului, necesare pentru execuția PP (categoria de folosință a terenului, suprafețele de teren ce vor fi ocupate temporar/permanent de către PP, de exemplu drumurile de acces, tehnologice, ampriza drumului, șanțuri și pereți de sprijin, efecte de drenaj, altele);
10. serviciile suplimentare solicitate de implementarea PP (dezafectarea/reamplasarea de conducte, linii de înaltă tensiune, mijloacele de construcție necesare), respectiv modalitatea în care accesarea acestor servicii suplimentare poate afecta integritatea ANPIC;
11. activități generate ca rezultat al implementării PP;
12. descrierea proceselor tehnologice ale PP (în cazul în care ACPM solicită acest lucru);
13. caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu PP care este în procedură de evaluare și care poate afecta ANPIC;
14. alte informații solicitate de către ACPM;
15. sumarul efectelor generate de implementarea PP,
16. hărți de sinteză a tuturor intervențiilor ce au potențialul de a afecta ANPIC. Se realizează o hartă de sinteză cu toate intervențiile care sunt în măsură să afecteze ANPIC, indiferent dacă acestea sunt temporare sau permanente sau dacă sunt în interiorul sau în vecinătatea ANPIC.

În cazul planurilor/ programelor/ strategiilor, descrierea PP-ului depinde de nivelul de detaliu al acestuia.

a.2) Efecte generate de intervențiile PP

Cuantificarea efectelor se realizează în mod cumulativ, considerând: i) posibila suprapunere temporală și spațială a mai multor intervenții ale proiectului și ii) contribuția altor PP, precum și a altor activități generatoare de efecte similare în zona de implementare a proiectului.

Analiza efectelor completează, clarifică și îmbunătățește procesul de identificare și cuantificare realizat la nivelul Memoriului de prezentare. În această etapă se analizează incertitudinile identificate în etapele procedurale anterioare. Și în cazul Studiului de evaluare adecvată, identificarea și cuantificarea efectelor se realizează prin consultarea ghidurilor tehnice și metodologice, a literaturii de specialitate, a Studiilor de evaluare adecvată realizate pentru proiecte similare. Cuantificarea efectelor se va detalia și justifica, motiv pentru care opțiunea principală în cadrul Studiului de evaluare adecvată este aceea a utilizării metodelor/instrumentelor recunoscute la nivel European/internațional, preferabil prin intermediul aplicațiilor software care permit reducerea gradului de incertitudine.

Cuantificările efectelor includ, după caz:

- Debitul masic de poluanți emiși;
- Concentrațiile/nivelul de poluanți în aer/apă/sol;
- Suprafețele afectate;
- Durata de manifestare a efectelor.

Cuantificarea efectelor se realizează prin utilizarea metodelor și instrumentelor prezentate în documentul de aspecte relevante prezentat de titularul PP, respectiv în Îndrumarul emis de ACPM. Înlocuirea

metodelor/metodologiilor incluse în aceste documente se poate face doar în urma identificării unor metode/instrumente cu un grad mai mare de acuratețe.

În cadrul Studiului de evaluare adecvată se va indica modalitatea în care au fost luate în considerare efectele generate de schimbările climatice în cuantificarea efectelor PP.

Rezultatele cuantificării efectelor vor fi reprezentate pe hărți, în relație cu siturile Natura 2000 potențial afectate de implementarea PP.

Rezultatele obținute se utilizează pentru completarea Tabelul nr. 11 din secțiunea a.2 a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

a.3) Alte PP cu care PP analizat poate genera impact cumulat

Se identifică alte PP aflate în pregătire/implementare și care pot afecta habitatele/speciile din ANPIC analizate.

Rezultatele obținute se utilizează pentru completarea Tabelul nr. 12 din secțiunea a.3 a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

b) Informații privind aria naturală protejată de interes comunitar afectată de implementarea PP-ului:

În această secțiune a Studiului de evaluare adecvată se includ acele informații relevante în procesul de evaluare a impactului atât la nivelul sitului, cât și la nivelul fiecărui habitat și specie de interes comunitar.

Pentru toate datele și informațiile prezentate în această secțiune se precizează sursa. Prioritate se va acorda surselor de date oficiale, publicate/puse la dispoziție de instituții cu responsabilități în managementul siturilor Natura 2000.

b.1) Date privind aria naturală protejată de interes comunitar:

- Numele și codul ANPIC, denumirea instituției responsabile pentru managementul acesteia, suprafața;
- Importanța ANPIC;
- Existența unui plan de management și actul normativ prin care a fost aprobat (numărul și data emiterii);
- Decizia/Nota de aprobare a obiectivelor de conservare ale ANPIC (numărul și data aprobării);
- Regiunea/regiunile biogeografice în care ANPIC este localizată, cu precizarea suprafeței din fiecare regiune;
- Tipurile de ecosisteme prezente pe suprafața ANPIC;
- Suprapunerea cu alte ANPIC și/sau alte tipuri de arii naturale protejate;
- Rolul ANPIC în cadrul rețelei Natura 2000 și a coridoarelor ecologice terestre și acvatice de care acesta depinde;
- Relațiile ANPIC cu alte ANPIC învecinate sau din cadrul aceleiași regiuni biogeografice;
- Oricare alte particularități ale ANPIC.

Informațiile esențiale se sintetizează în Tabelul nr. 13 din secțiunea b.1 a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

b.2) Date despre habitatele/ speciile din ANPIC posibil afectate de PP:

Descrierea se realizează pentru toate habitatele și speciile de interes comunitar pentru protecția cărora au fost desemnate ANPIC potențial afectate de implementarea PP.

Informațiile cheie ce trebuie incluse în descrierea habitatelor și speciilor din siturile Natura 2000 sunt:

- Localizarea fiecărui habitat și/sau fiecărei specii în ANPIC;
- Mărimea și tipul populației (în pasaj, cuibărire, iernare, rezidentă);
- Informații cuantificate privind prezența indivizilor (ex: densitatea indivizilor, frecvența de semnalare);
- Date privind dinamica populației fiecărei specii (evoluția numerică a populațiilor în cadrul sitului), acolo unde sunt disponibile inventarierii în ani diferiți;
- Suprafața și tipul habitatului (de hrănire, de reproducere, de odihnă);

- Starea de conservare (în ANPIC și la nivel de regiune biogeografică);
- Tendințe privind suprafața habitatelor, mărimea populației și starea de conservare la nivel de bio-regiune pentru fiecare habitat/specie din ANPIC, pe baza datelor oficiale publicate;
- Informații despre ecologia speciilor (hrănire, capacitate de deplasare, activitate diurnă/nocturnă, și altele);
- Sensibilitatea față de oricare din tipurile de efecte generate de proiectul analizat (ex: habitatul poate fi afectat de pătrunderea speciilor invazive; habitatul este sensibil la variațiile nivelului apei);
- Oricare perspective cunoscute cu privire la suprafața și calitatea habitatelor sau mărimea populațiilor speciilor ca urmare a schimbărilor climatice.

Informațiile esențiale se sintetizează în Tabelul nr. 14 din secțiunea b.2 a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

b.3) Relațiile structurale și funcționale- prezentarea corectă a acestora este o etapă importantă în înțelegerea aspectelor privind integritatea ANPIC analizată și se realizează astfel:

- Stabilirea listei de habitate și a listei de specii necesar a fi incluse în analiză. Acestea sunt reprezentate cel puțin de speciile și habitatele ce fac obiectul conservării în ANPIC. În cazul suprapunerii mai multor ANPIC (SCI și SPA, de exemplu), relaționarea va integra toate speciile și habitatele din toate ANPIC suprapuse;
- Identificarea corpurilor de apă subterană și de suprafață suprapuse, respectiv aflate în conexiune cu ANPIC;
- Identificarea zonelor de coridor ecologic;
- Identificarea habitatelor de interes comunitar dependente de apă și a relațiilor dintre corpurile de apă (subterane și de suprafață) și habitate / specii. În această situație sunt utilizate informații din Planurile de management ale spațiilor hidrografice sau opinii ale expertului;
- Stabilirea modului de relaționare între speciile de interes comunitar și habitatele de interes comunitar, pe baza interdependențelor acestora;
- Stabilirea relaționării dintre diferitele specii, pe baza relațiilor trofice sau a altor relații interspecifice (ex: simbioză, mutualism, parazitism, etc.);
- Stabilirea relaționării dintre specii și alte componente abiotice (ex: coridoare ecologice);
- Elaborarea unei scheme grafice a relațiilor structurale și funcționale între componentele abiotice (corpuri de apă, coridoare ecologice) și componentele biotice (habitate și specii). Schema trebuie să prezinte toate relațiile identificate:
  - între componente abiotice și habitate;
  - între componente abiotice și specii;
  - între habitate și specii;
  - între specii;
- integrarea, în schema grafică, a intervențiilor PP-ului și evidențierea componentelor pe care acestea sunt în măsură să le afecteze.

Informațiile esențiale se sintetizează în Tabelul nr. 15 din secțiunea b.3 a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

b.4) Obiectivele de conservare ale ANPIC: se vor prezenta conform documentelor elaborate de autoritatea responsabilă de administrarea/managementul ariilor naturale protejate. Se va asigura utilizarea celei mai recente versiuni a obiectivelor de conservare;

b.5) Analiza măsurilor de conservare din planul de management/ regulamentul ANPIC care pot limita/ influența intervențiile și activitățile propuse de PP: pentru a se asigura că PP respectă măsurile prevăzute în planurile de management ale ANPIC și/sau în regulamentele acestora, se prezintă o analiză a modului în care soluțiile tehnice/intervențiile PP sunt compatibile cu aceste măsuri;

b.6) Alte informații relevante privind conservarea ANPIC, inclusiv posibile schimbări în evoluția naturală a acesteia. Se vor avea în vedere cel puțin următoarele aspecte:

- posibilitatea ca ANPIC să joace un rol important în conectivitatea ecologică a unor specii ce nu fac obiectul protecției în sit;

- posibilitatea ca habitate de interes comunitar și/sau habitatele unor specii de interes comunitar să se regăsească și în afara limitelor sitului, în proximitatea acestuia;
- posibilitatea de apariție a unor modificări semnificative sub influența schimbărilor climatice;
- existența unor riscuri naturale sau de natură tehnologică ce pot afecta integritatea ANPIC;
- alte aspecte.

c) Prezentarea rezultatelor activităților de teren

Colectarea datelor și informațiilor din teren trebuie să aibă ca scop principal soluționarea incertitudinilor identificate în memoriul de prezentare. Activitățile de colectare a datelor de teren trebuie să fie organizate astfel încât să reflecte particularitățile fiecărui ANPIC analizat. Acestea trebuie să fie realizate în conformitate cu metodologiile de colectare descrise în Ghidurile oficiale de la nivel național (Ghidurile Institutului de Biologie din București, Ghidul Societății Ornitologice Române, alte ghiduri). Metodologiile selectate pentru colectarea datelor din teren trebuie să fie alese pentru a fi în conformitate cu habitatele și speciile necesare a fi analizate.

Procesul de realizare a investigațiilor în teren se realizează astfel:

a. Stabilirea listei habitatelor și speciilor pentru care este necesară realizarea investigațiilor în teren.

Această listă trebuie să cuprindă cel puțin următoarele:

- habitatele și speciile pentru care nu se cunoaște distribuția în ANPIC;
- habitatele și speciile pentru care nu se cunoaște prezența în zona PP-ului;
- habitatele și speciile pentru care nu se cunoaște starea de conservare din zona PP-ului (prezența speciilor invazive, starea habitatului, etc.);
- orice alte habitate și specii sunt considerate ca fiind importante pentru a fi investigate în teren.

Modul de aplicare al metodologiilor trebuie să țină cont de caracteristicile habitatelor și speciilor necesare a fi investigate. De exemplu: în situația în care în ANPIC analizat există specii vernale, dar și specii care sunt oaspeți de iarnă, investigațiile în teren trebuie să acopere toate sezoanele anului, pentru a surprinde toate speciile posibil a fi prezente. Investigații în teren care se rezumă doar la un anumit sezon nu sunt considerate suficiente în acest caz. Aceeași situație se aplică speciilor diurne, respectiv nocturne. În situația în care o specie necesară a fi investigată are un comportament nocturn, este necesară efectuarea de investigații nocturne.

b. Identificarea datelor de teren necesare pentru aplicarea metodologiilor de cuantificare a impactului.

Aplicarea metodologiilor pentru cuantificarea impacturilor necesită colectarea unor anumite tipuri de date din teren, în funcție de particularitățile fiecărei metodologii propuse.

Pentru stabilirea datelor necesare a fi colectate din teren este necesară:

- stabilirea formelor de impact și a metodologiilor de cuantificare a acestora din prezentul ghid;
- stabilirea datelor necesare a fi colectate în timpul investigațiilor în teren;

Procesul de colectare a datelor din teren nu trebuie să se rezume la simplă identificare a prezenței/absenței unor habitate și specii și la elaborarea unei liste. Acesta soluționează incertitudinile identificate, iar datele colectate trebuie să aibă un rol clar și să fie utilizate în cuantificarea și evaluarea impacturilor PP-ului.

Programul activității de teren se structurează pe baza incertitudinilor identificate în memoriul de prezentare și a cerințelor de soluționare a acestora din îndrumarul ACPM. Datele brute obținute se prezintă în anexele studiului EA, fie sub forma fișelor de teren, fie a unui tabel/ bază de date care să integreze toate observațiile realizate. Rezultatele activităților de teren se reprezintă, de asemenea, pe hărți.

Informațiile esențiale ale rezultatelor activităților de teren se sintetizează în Tabelul nr. 16 din secțiunea c) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

d) Analiza presiunilor și amenințărilor

Studiul cuprinde o analiză a presiunilor și amenințărilor, inclusiv a celor cauzate de schimbările climatice, identificate în planurile de management ale ANPIC potențial afectate, corelată cu formele de impact asociate PP-ului analizat. În cazul ANPIC care nu are plan de management, analiza se realizează în

baza presiunilor și amenințărilor din formularele standard. Analiza include și alte PP cu care PP analizat poate genera impact cumulat, acestea fiind considerate amenințări pentru ANPIC.

Analiza presupune următoarele:

Identificarea tuturor presiunilor și amenințărilor, inclusiv alte PP existente, propuse, în avizare (prezentate în secțiunea a.3 a studiului), de la nivelul ANPIC analizat. În cazul planurilor este necesară identificarea și prezentarea aspectelor incluse în alte planuri, programe sau strategii, ce sunt în măsură să poată conduce la apariția unui potențial impact cumulat.

Localizarea spațială a presiunilor și amenințărilor identificate, inclusiv alte PP existente, propuse, în avizare;

Identificarea habitatelor și speciilor de interes comunitar asupra cărora alte presiuni și amenințări (inclusiv alte PP existente, propuse, în avizare) pot genera efecte;

Identificarea și caracterizarea efectelor presiunilor și amenințărilor (inclusiv alte PP existente, propuse, în avizare). Caracterizarea efectelor trebuie să fie în măsură să evidențieze dacă celelalte presiuni și amenințări (inclusiv alte PP existente, propuse, în avizare) pot contribui la apariția unui impact cumulat cu proiectul analizat.

Potențialul de cumulare al efectelor nu este dat de localizarea lor spațială sau de momentul apariției acestora, ci de aplicabilitatea presiunilor asupra aceluiași parametru de conservare al unui habitat sau al unei specii. De exemplu: două PP amplasate în două extremități ale ANPIC pot avea un impact cumulat asupra unei specii dacă ambele îi afectează efectivul populațional.

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în Tabelul nr. 17 din secțiunea c) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A

e) Evaluarea impactului

Evaluarea impacturilor se realizează pentru toate habitatele și speciile pentru care ANPIC au fost desemnate, afectate de PP, la nivelul fiecărui parametru al obiectivelor de conservare.

Evaluarea impactului ia în considerare atât impactul PP-ului, cât și impactul cumulativ, precum și presiunile/ amenințările la nivelul ANPIC și se realizează în baza obiectivelor de conservare al fiecărei ANPIC, ținându-se cont de integritatea ANPIC. Aceasta poate fi afectată chiar și în cazul în care o singură specie sau un singur habitat de interes comunitar este afectat(ă) de PP.

e.1) Identificarea și cuantificarea impactului

Identificarea și cuantificarea impacturilor s-a realizat într-o formă preliminară în etapa de încadrare, rezultatele fiind deja incluse în Memoriul de prezentare.

În etapa Studiului EA se verifică și actualizează analizele de identificare și cuantificare a impacturilor realizate în cadrul Memoriului de prezentare, prin includerea rezultatelor:

- programului de colectare a datelor din teren;
- suplimentare privind cuantificarea efectelor și/sau modelării impacturilor;
- studiului literaturii de specialitate, a bazelor de date online, a rezultatelor unor programe de monitorizare realizate pentru proiecte similare și a altor Studii EA realizate pentru proiecte similare;
- consultărilor realizate cu experți în habitate și specii de interes comunitar, precum și cu factorii interesați.

În cazul proiectelor în care elaborarea Memoriului de prezentare nu respectă cerințele exprimate în Anexa nr. 6.C a prezentului ghid, aceste cerințe vor fi preluate în elaborarea Studiului EA.

La nivelul Studiului EA vor fi clarificate incertitudinile identificate în etapele anterioare ale procedurii EA. Orice incertitudine neclarificată în această etapă, cu privire la cuantificarea impacturilor, va fi exprimată ca un potențial impact negativ semnificativ ce va necesita formularea unei măsuri ambițioase de prevenire, evitare sau reducere a impactului.

Identificarea și cuantificarea formelor de impact se realizează printr-o analiză „caz cu caz” pentru fiecare habitat și specie de interes comunitar, având în vedere parametrii stabiliți pentru fiecare dintre acestea în cadrul obiectivelor de conservare.

- Analiza și evaluarea tipurilor de impact trebuie să conțină:
- Analiza relațiilor cauză-efecte-impacturi;

- Identificarea și cuantificarea tuturor formelor de impact (direct, indirect, secundar, cumulativ, pe termen scurt și lung, în faza de construcție, operare și dezafectare);
- Reprezentarea pe hărți a zonelor de manifestare a formelor de impact.

Impactul trebuie cuantificat pentru fiecare din parametrii care pot fi afectați, ținând cont de unitatea de măsură din OC.

Atunci când se evaluează un posibil impact negativ semnificativ, evaluarea trebuie să aibă în vedere nu numai modificările negative ale stadiului actual, ci și modificările care pot împiedica realizarea obiectivelor de conservare, în măsura în care acestea necesită îmbunătățirea condițiilor actuale.

Exemple de impacturi posibile:

- Pierdere de habitat: reducerea suprafeței habitatului ca urmare a distrugerii fizice a acestuia; pierderea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă pentru specii.
- Alterare/degradare: deteriorarea calității habitatului, ducând la o abundență redusă a speciilor caracteristice sau la o structură comunitară alterată (compoziția speciilor). Acest lucru poate fi cauzat de modificări ale condițiilor abiotice (de exemplu, nivelul apei sau o creștere a sedimentelor în suspensie, a poluanților sau a depunerilor de praf); deteriorarea habitatelor de reproducere, hrănire, odihnă pentru specii.
- Perturbare: modificare a condițiilor de mediu existente (de exemplu, poluare fonică sau luminoasă crescută). Perturbarea poate cauza, printre altele, deplasarea indivizilor speciilor, modificări ale comportamentului speciilor sau riscul de morbiditate sau mortalitate.
- Fragmentarea: crearea de bariere fizice sau comportamentale în zone care sunt conectate fizic sau funcțional sau împărțirea lor în habitate mai mici și mai izolate.
- Reducerea efectivelor populaționale (ca urmare a mortalității directe sau indirecte, ca o consecință a apariției uneia dintre formele de impact anterioare).
- Exemple de metode de estimare a impactului:
- Măsurători directe: de exemplu suprafața habitatelor pierdute sau afectate, raportată procentual față de suprafața totală a habitatului la nivelul ANPIC, procentul pierderii exemplarelor din populațiile speciilor afectate, raportat la populația totală a ANPIC;
- Modelele predictive cantitative: furnizează previziuni matematice pe baza datelor privind intensitatea și direcția efectelor. Exemplu: modele care estimează dispersarea poluanților în aer, în apă, în sol, eroziunea solului, încărcarea cu sedimente a cursurilor de apă și deficitul de oxigen în râurile poluate.
- Sistemele de informații geografice (GIS) pot fi utilizate pentru crearea unor modele de relații spațiale, cum ar fi suprapunerea impacturilor, presiunilor, amenințărilor și a localizării pierderilor de habitat.
- Informații din proiecte anterioare similare: pot fi utile, în special dacă s-au făcut inițial previziuni cantitative și dacă acestea au fost monitorizate pe parcursul operării.
- Opiniile și concluziile experților: pot proveni din experiența și consultările anterioare.

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în (Tabelul nr. 18 din secțiunea e.1) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

Evaluarea impacturilor cumulative cu alte planuri și proiecte

Impacturile cumulative pot rezulta din impacturile combinate ale unui PP atunci când se adaugă altor PP-uri existente, planificate și/sau anticipate în mod rezonabil.

Evaluarea impactului cumulat nu se va rezuma doar la:

- Considerarea aceluși tipuri de PP cu cel analizat;
- Considerarea exclusiv a altor PP aflate în proximitatea PP analizat;
- Considerarea doar a PP care au o suprapunere temporală cu implementarea PP analizat.

Exemple de impacturi cumulative:

- creșterea concentrațiilor de poluanți (în special în apă și sol) peste nivelurile compatibile cu necesitățile ecologice ale habitatului sau ale speciilor protejate în cadrul ANPIC;

- reducerea debitului apei într-un bazin hidrografic ca urmare a mai multor captări de apă, sub nivelul compatibil cu necesitățile ecologice ale habitatului sau ale speciilor protejate în cadrul ANPIC;
- interferența cu rutele de migrație sau cu deplasarea animalelor sălbatice;
- creșterea presiunii asupra habitatelor și speciilor dintr-un ecosistem ca urmare a diferitelor proiecte.

Studiul de evaluare adecvată trebuie să țină seama de alte planuri sau proiecte care, în combinație cu PP analizat, ar putea avea impacturi semnificative.

De exemplu: un drum propus trece la o anumită distanță față de o arie de protecție specială avifaunistică (SPA), iar perturbarea pe care o va genera (de exemplu, zgomot) nu va afecta în mod semnificativ speciile de păsări protejate din cadrul ANPIC. Cu toate acestea, în cazul în care există alte proiecte sau planuri existente sau propuse (de exemplu, un drum pe cealaltă parte a ANPIC), nivelul total de zgomot produs de aceste proiecte pot cauza un nivel semnificativ de perturbare pentru speciile de păsări (nivel de zgomot mai mare decât cel compatibil cu necesitățile ecologice ale speciilor).

Impacturile cumulative identificate sunt evaluate și cuantificate ca și celelalte impacturi.

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în (Tabelul nr. 18 din secțiunea e.1) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

e.2) Evaluarea semnificației impacturilor

Evaluarea semnificației impacturilor în etapa studiului de evaluare adecvată implică o analiză mai detaliată față de etapa de încadrare.

Evaluarea semnificației impacturilor trebuie să se realizeze caz cu caz, ținând cont de situația particulară a fiecărui habitat sau specie din fiecare ANPIC analizată.

Semnificația impactului se evaluează la nivelul fiecărei ANPIC, pentru toate speciile și habitatele pentru protecția cărora acestea au fost desemnate, la nivelul fiecărui parametru al obiectivelor de conservare și se realizează prin completarea integrală a tabelului din Anexa 3C (Tabelul de evaluare a impactului), cu respectarea indicațiilor metodologice din Anexa 3C.

Pentru evaluarea semnificației impacturilor este necesară realizarea următorilor pași:

1. Analiza parametrilor cantitativi, evaluați pe baza cuantificării realizate anterior.

Parametrii cantitativi sunt reprezentați de:

- procentul habitatului pierdut din totalul habitatului în ANPIC și la nivelul regiunii biogeografice;
- număr de indivizi afectați, raportat la totalul populației în ANPIC și la nivelul regiunii biogeografice;
- procentul suprafeței de vegetație ripariană pierdută din totalul suprafeței de vegetație ripariană din ANPIC;
- lungime de corp de apă afectat, raportat la totalul lungimii corpurilor de apă din ANPIC;
- alți parametri cantitativi.

2. Analiza parametrilor calitativi:

- starea de conservare a speciei în ANPIC și la nivel de regiune biogeografică;
- tendința suprafeței de habitat sau populației speciei la nivel de regiune biogeografică;
- localizarea zonei afectate în raport cu ANPIC (marginal sau central);
- alți parametri calitativi.

3. Analiza celorlalte PP, presiuni și amenințări ce au fost identificate ca având potențialul de a genera un impact cumulat asupra habitatului sau speciei.

4. Stabilirea semnificației impactului pentru parametrul analizat luând în considerare aspectele cantitative, aspectele calitative și potențialul de cumulare al impactului cu alte PP, presiuni și amenințări.

Pentru evaluarea semnificației impactului PP în cadrul studiului de evaluare adecvată se utilizează exclusiv categoriile: **impact negativ semnificativ sau impact nesemnificativ**.

Următoarele situații vor fi avute în vedere pentru încadrarea unui impact ca impact negativ semnificativ:

1. Persistența oricăror incertitudini cu privire la evaluarea cantitativă și/sau calitativă a impactului;

2. Identificarea de către autorii studiului, experții consultați sau reprezentanții autorității de mediu a nevoii de formulare a unor măsuri de evitare/reducere.

f) Măsurile de evitare și reducere a impactului

În vederea reducerii/ eliminării tuturor tipurilor de impact identificate, susceptibile să afecteze în mod semnificativ ANPIC, se stabilesc măsuri de prevenire, evitare/ reducere a impacturilor.

- Prevenire: impactul nu se mai produce;
- Evitare: impactul se va produce, dar nu este semnificativ;
- Reducere: impactul negativ semnificativ devine impact rezidual nesemnificativ.

Elaborarea măsurilor de evitare și reducere a impacturilor. Măsurile propuse trebuie să fie elaborate după o abordare SMART: să fie Specifice, Măsurabile, Aplicabile, Relevante și Încadrate în timp.

Măsurile de reducere a impactului semnificativ asupra integrității ANPIC se stabilesc, după cum urmează:

1. identificarea și descrierea măsurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie și/ sau tip de habitat afectat de PP: sunt măsurabile (ex. 2 podețe necesare pentru reducerea impactului asupra mamiferelor mici), modul în care acestea reduc/elimină impactul semnificativ asupra integrității ANPIC;
2. tip de măsură: de prevenire (P), evitare (E) și reducere (R) a impactului;
3. specia/ habitatul afectat;
4. parametrul căruia i se adresează măsura;
5. impactul căruia i se adresează măsura;
6. perioada de implementare;
7. locația implementării măsurii;
8. bugetul necesar pentru implementarea măsurilor de evitare/ reducere;
9. calendarul implementării măsurilor de reducere a impactului; titularul proiectului este responsabil de implementarea măsurilor de prevenire/ evitare/ reducere până în momentul când acestea devin funcționale și de transmitere a unui raport anual privind implementarea și funcționarea acestor măsuri către ACPM.

Eficacitatea măsurilor trebuie demonstrată prin utilizarea cu succes a acestora în cadrul altor proiecte similare, precum și prin programul de monitorizare. Dacă, în urma monitorizării, este demonstrată ineficiența unei anumite măsuri, ACPM informează titularul, în baza raportului de monitorizare și a discuțiilor cu acesta, cu privire la necesitatea adaptării/ îmbunătățirii măsurii de reducere în cauză și de revizuire sau nu a actului de reglementare.

Evaluarea eficacității măsurilor de reducere a impactului se realizează utilizând următoarele aspecte:

- măsurile sunt fezabile în cadrul PP;
- măsurile vizează în mod clar impacturile identificate;
- sunt prevăzute suficiente mijloace și resurse pentru implementarea acestora;
- există evidențe privind implementarea cu succes a măsurilor propuse- exemplu: proiecte similare.
- există indicii privind factorii limitativi și ratele de succes sau de eșec al măsurilor propuse;
- există un plan privind modul de punere în aplicare a măsurilor (inclusiv monitorizare și evaluare a acestora).

Exemple de măsuri de evitare:

- amplasarea elementelor proiectului astfel încât să se evite zonele sensibile (suprafața ANPIC sau zone-cheie aflate în cadrul ANPIC sau care conectează ANPIC);
- garduri de protecție și alte măsuri de prevenire a daunelor cauzate vegetației sau faunei sălbatice;
- evitarea lucrărilor în timpul perioadelor sensibile (de exemplu: sezonul de reproducere a speciilor).

Exemple de măsuri de reducere a impactului:

- bariere fonice;
- interceptori de poluanți;
- accesul controlat la zonele sensibile în timpul construcției/exploatării;
- pasaje pentru animalele sălbatice (de exemplu: poduri, tuneluri și „ecoducte”);

- adaptarea acțiunilor generatoare de impact pentru a reduce impactul în măsura în care este posibil (de exemplu: cauzate de zgomot, lumină, praf).

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în Tabelul nr. 19 din secțiunea f) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

g) Monitorizarea măsurilor de evitare și reducere a impactului

Pentru elaborarea programului de monitorizare este necesară:

- a. Identificarea măsurilor pentru care este necesară monitorizarea. Măsurile propuse pentru a evita sau reduce impacturile semnificative trebuie să fie obligatoriu incluse în programul de monitorizare.
- b. Stabilirea aspectelor necesare pentru asigurarea propunerii unui program optim de monitorizare. Aceste aspecte sunt: indicatori de monitorizare, unități de măsură, frecvență de monitorizare, locații de monitorizare și durata monitorizării. Este necesar ca aceste aspecte să fie compatibile și să facă referire la parametri stabiliți pentru obiectivele de conservare;
- c. Programul de monitorizare trebuie să fie în măsură să evidențieze eficacitatea măsurilor propuse, precum și bugetul necesar implementării acestora.

În cazul elaborării studiului de evaluare adecvată pentru un proiect care decurge dintr-un plan avizat este necesar să fie preluate măsurile din studiul de evaluare adecvată realizat pentru plan.

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în Tabelul nr. 22 din secțiunea g) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

h) Evaluarea impactului rezidual

Evaluarea impactului rezidual are rolul de a evidenția dacă măsurile propuse sunt eficiente pentru prevenirea sau reducerea impacturilor. Evaluarea impactului rezidual trebuie să se realizeze similar cu evaluarea impacturilor fără implementarea măsurilor, utilizând aceeași metodologie. Pentru evaluarea semnificației impactului rezidual, luând în considerare modificările pe care măsurile le aduc asupra considerentelor cantitative și calitative luate în considerare în evaluarea inițială a semnificației, se vor utiliza aceleași categorii: negativ semnificativ sau negativ nesemnificativ.

Informațiile esențiale ale analizei se sintetizează în Tabelul nr. 23 din secțiunea h) a conținutului-cadru al Studiului de evaluare adecvată din Anexa nr. 5A.

II: Soluțiile alternative

Studiul de evaluare adecvată include și soluțiile alternative analizate pentru PP, dacă este cazul. Studiul de evaluare adecvată conține analiza fiecărei soluții alternative în parte. După evaluarea fiecărei alternative se realizează analiza comparativă a soluțiilor alternative, astfel încât să fie aleasă alternativa cu cel mai mic impact asupra ANPIC sau se poate concluziona că nu există soluții alternative.

Tipuri de soluții alternative:

- a. locații alternative (exemplu: noi locații pentru turbinele eoliene, variante pentru realizarea unui drum etc.). O locație alternativă constă în implementarea aceluiași PP în locații diferite față de planificarea inițială. Rezultatul trebuie să fie reducerea impactului asupra ANPIC.
- b. soluții alternative de realizare a PP (de exemplu, cabluri subterane în locul celor supraterane, cursuri neregulate de apă în locul cursurilor regularizate, redimensionarea PP, a barierelor pentru zgomot).

Trebuie avute în vedere soluții alternative pentru toate componentele PP care au fost identificate ca având impact negativ semnificativ.

Evaluarea soluțiilor alternative constă în:

- a. descrierea soluției/soluțiilor alternative care duc la eliminarea sau reducerea impactului semnificativ asupra ANPIC. Soluțiile alternative trebuie să fie evaluate prin comparație cu alternativa zero, pe aceleași criterii științifice și același standard, având la bază obiectivele de conservare ale speciilor și habitatelor pentru care ANPIC a fost desemnată;
- b. fiecare soluție alternativă identificată va fi evaluată în mod distinct pentru a se alege alternativa cu impactul cel mai mic asupra ANPIC; argumentarea deciziei de a propune un PP alternativ prin

evidențierea aspectelor pozitive suplimentare față de celelalte soluții alternative. În această fază, criteriile economice sau alte criterii de evaluare nu pot prevala în fața criteriilor ecologice.

Planurile și strategiile naționale/ regionale reprezintă un instrument eficient de propunere și analiză a soluțiilor alternative, astfel încât viitoarele proiecte să aibă un impact cât mai redus asupra ANPIC.

Trebuie demonstrată absența alternativelor, înainte de a se trece la examinarea necesității unui PP din motive imperative de interes public.

Motive imperative de interes public major

În absența unor soluții alternative care să nu genereze impacturi semnificative asupra integrității ANPIC și asupra obiectivelor de conservare, ACPM trebuie să examineze existența unor motive imperative de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic, care justifică realizarea PP, dacă acestea sunt invocate de titular.

Motivele imperative de interes public major trebuie justificate astfel:

- imperativ: proiectul servește mai degrabă unui interes public esențial decât unor interese private;
- major: interesul pe care îl servește proiectul depășește prejudiciul (sau riscul de prejudiciere) adus integrității ANPIC, astfel cum a fost identificat în evaluarea adecvată;
- de interes public: este o parte a politicilor publice pentru stat și societate; • din rațiuni de ordin social și economic: crearea unui număr mare de locuri de muncă pe termen lung, asigurarea competitivității economice la nivel global și regional, dezvoltarea tehnologică, utilizarea tehnologiei „prietenoase” pentru mediu.

III. Măsurile compensatorii

Informațiile suplimentare solicitate titularului cuprind:

- a. descrierea măsurilor compensatorii, care trebuie să se adreseze atât menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor, cât și integrității ariei naturale protejate de interes comunitar;
- b. descrierea modului în care măsurile compensatorii contribuie la menținerea coerenței rețelei Natura 2000;
- c. locația stabilită pentru implementarea măsurilor compensatorii care trebuie să fie amplasate în aceeași regiune biogeografică; este recomandabil să fie implementate la o distanță cât mai mică față de aria naturală protejată de interes comunitar care va fi afectată semnificativ de proiect, astfel încât să se asigure integritatea acesteia; în cazul în care măsurile nu se pot implementa cât mai aproape de ANPIC afectată, măsura va fi implementată ținând cont de următoarele: (a) să abordeze, în proporții comparabile, habitatele și speciile afectate în mod negativ; și (b) să ofere funcții comparabile cu cele care au justificat criteriile de selecție pentru situl inițial, în special în ceea ce privește distribuția geografică adecvată.
- d. modul în care măsurile compensatorii vor asigura aceleași funcții ecologice cu cele care au stat la baza desemnării ariei naturale protejate de interes comunitar;
- e. descrierea relației dintre obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar și interesul public major invocat;
- f. situația juridică a terenului pe care se va implementa măsura compensatorie;
- g. monitorizarea implementării măsurilor compensatorii. Titularul PP este responsabil de monitorizarea implementării măsurilor compensatorii până în momentul în care acestea devin funcționale și de transmiterea unui raport privind implementarea și funcționarea acestor măsuri ACPM;
- h. alte informații relevante.

Măsurile compensatorii necesare pentru a proteja și pentru a menține coerența rețelei Natura 2000 vor face referire la structura, funcțiile și obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, la habitatele și/sau speciile afectate semnificativ, precum și la celelalte specii și/sau habitate de interes comunitar din ANPIC respectiv. Asigurarea menținerii coerenței generale a rețelei Natura 2000 rezultă din faptul că o arie naturală protejată de interes comunitar nu trebuie să fie afectată în mod ireversibil de către un PP înainte ca măsura compensatorie să existe deja.

Măsurile compensatorii pot face referire la:

- a. refacerea habitatului, în vederea menținerii valorilor sale de conservare și conformarea cu obiectivele de conservare a ANPIC- creșterea suprafeței habitatului în cadrul ANPIC sau refacerea în cadrul unei alte ANPIC, proporțional cu pierderea cauzată de proiect;
- b. recrearea habitatului într-o ANPIC nouă sau în ANPIC existente;
- c. reintroducerea speciilor;
- d. refacerea sau menținerea stării favorabile de conservare a speciilor;
- e. elementele, inclusiv cele de natură financiară, necesare atingerii obiectivului de compensare a impactului semnificativ al unui PP și de menținere a coerenței generale a rețelei Natura 2000, precum și la fezabilitatea acestora. Potrivit principiului „poluatorul plătește”, titularul PP trebuie să suporte costul măsurilor compensatorii.

Titularul trebuie să demonstreze că măsurile compensatorii:

- a. sunt adecvate ANPIC, precum și speciilor și habitatelor pentru care aceasta a fost desemnată și compensează impactul negativ semnificativ cauzat de implementarea PP;
- b. au capacitatea de a menține coerența rețelei Natura 2000;
- c. sunt fezabile și funcționale în momentul în care impactul asupra ANPIC are loc.

IV. Metodele utilizate pentru culegerea informațiilor privind speciile și/sau habitatele de interes comunitar afectate

La elaborarea studiului de evaluare adecvată informațiile utilizate pot fi:

- d. planurile de management și/sau formularele standard Natura 2000;
- e. informații de la instituții și organizații relevante pentru conservarea naturii;
- f. planuri, hărți, materiale privind geologia, hidrologia și ecologia zonei;
- g. rapoarte privind starea mediului;
- h. rapoartele anuale ale administratorilor ariilor naturale protejate;
- i. planuri privind utilizarea terenurilor și alte planuri relevante existente;
- j. h) alte surse de informații.

Studiul de evaluare adecvată trebuie să parcurgă următoarele etape:

1. Etapa de birou: În această etapă sunt utilizate informații din literatură/ baze de date etc. stabilește starea inițială a ecosistemelor de pe suprafața proiectului, înainte de implementarea acestuia. Acest studiu constituie pilonul evaluării, de aceea titularul trebuie să consulte specialiști în domeniu încă de la început. Trebuie să fie identificate acele elemente ale proiectului care, singure sau în combinație cu alte PP-uri, pot avea impacturi semnificative asupra unei ANPIC:

- i. caracteristicile proiectului care pot afecta ANPIC;
- ii. suprafața proiectului în raport cu suprafața ANPIC intersectată;
- iii. caracteristicile PP aprobate sau în procedură de aprobare și care pot avea impacturile cumulative asupra ANPIC;
- iv. relația dintre proiect și ANPIC (ex. distanța);
- v. informații referitoare la actele de reglementare (informații furnizate de către autoritățile competente pentru protecția mediului);
- vi. parametri fizici (expunere, geologie, topografie), inclusiv legătura acestora cu tipurile de habitate și speciile de interes comunitar.

2. Etapa studiului de teren: trebuie să conțină date care să soluționeze incertitudinile rezultate în etapa de încadrare. Numărul de ieșiri în teren depinde de caracteristicile ecologice ale habitatelor și speciilor de interes comunitar și de complexitatea proiectului. De aceea, programul de teren respectă caracteristicile ecologice ale speciilor și habitatelor potențial afectate semnificativ de proiect. Observațiile se realizează în zonele de manifestare a impacturilor (în zona proiectului/ afara limitelor proiectului/ în interiorul/exteriorul ANPIC). Datele obținute din teren constituie baza pentru realizarea studiului de evaluare adecvată.

V. Concluziile evaluării adecvate

Concluziile evaluării adecvate conțin:

1. Descrierea pe scurt a componentelor PP- ului cu impact semnificativ asupra obiectivelor de conservare ale ANPIC, pentru fiecare soluție alternativă, dacă au fost solicitate prin procedură;
2. ANPIC afectate de implementarea PP- ului;
3. Enumerarea speciilor și habitatelor/obiectivelor de conservare/ parametrilor afectate;
4. Descrierea pe scurt a tipurilor de impact, inclusiv impactul cumulativ;
5. Prezentarea măsurilor pentru prevenirea/evitarea/reducerea impactului pentru fiecare obiectiv de conservare afectat (parametru și țintă), din fiecare ANPIC afectată;
6. Descrierea pe scurt a impactului rezidual;
7. Descrierea soluției alternative alese cu impactul cel mai redus asupra ANPIC, dacă este cazul;
8. Descrierea motivelor imperative de interes public major pentru alternativa aleasă cu impactul cel mai redus, dacă este cazul;
9. Descrierea măsurilor compensatorii, dacă au fost solicitate în procedură;
10. Alte aspecte.

ANEXA NR.7- FORMULAR PENTRU TRANSMITEREA DE INFORMAȚII CĂTRE COMISIA EUROPEANĂ ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 6 ALINEATUL (4) DIN DIRECTIVA HABITATE¹¹

Stat membru:

Data:

Informații transmise Comisiei Europene în conformitate cu articolul 6 din Directiva Habitate (92/43/CEE)

Informații transmise Comisiei Europene în conformitate cu articolul 6 din Directiva Habitate (92/43/CEE)

Documente trimise pentru: informare

aviz

[articolul 6 alineatul (4)

[articolul 6 alineatul (4)

primul paragraf]

al doilea paragraf]

Autoritatea națională competentă:

Adresă:

Persoana de contact:

Tel., fax, e-mail:

Conține notificarea informații sensibile? Dacă da, vă rugăm să le precizați și să le justificați.

1. PLAN SAU PROIECT

Denumirea planului/proiectului:

Promovat de:

Rezumatul planului sau proiectului care are efecte asupra ANPIC:

Descrierea și localizarea elementelor și acțiunilor aferente proiectului care au efecte potențiale și identificarea zonelor afectate (a se include hărți).

2. EVALUAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE¹²

Denumirea și codul de ANPIC afectate:

Acest ANPIC este:

APS în temeiul Directivei Păsări

SIC/ASC în temeiul Directivei Habitate

găzduiește un habitat prioritar/o specie prioritară

sunt afectate habitate/specii prioritare

¹¹ Conform Ghidului CE "Gestionarea siturilor Natura 2000 – Dispozițiile articolului 6 din Directiva Habitate 92/43/CEE

¹² Atenția trebuie să se axeze pe eventualele efecte semnificative asupra habitatelor și speciilor pentru care a fost propus situl pentru rețeaua Natura 2000. A se include toate informațiile care pot fi relevante pentru fiecare caz, în funcție de efectele identificate pentru speciile și habitatele afectate.

Obiectivele de conservare a ANPIC și elementele-cheie care contribuie la integritatea ANPIC.

Habitatele și speciile care vor fi afectate în mod negativ (de exemplu, a se indica reprezentativitatea lor, dacă este cazul, stadiul lor de conservare în conformitate cu articolul 17 la nivel național și biogeografic și gradul de izolare, rolurile și funcțiile acestora în cadrul ANPICului în cauză).

Importanța ANPIC pentru habitatele și speciile care vor fi afectate (de exemplu, a se explica rolul ANPIC în cadrul regiunii naționale și biogeografice, precum și pentru coerența rețelei Natura 2000).

Descrierea efectelor semnificative preconizate (pierdere, deteriorare, perturbare, efecte directe și indirecte etc.); amploarea efectelor (suprafața habitatului și numărul de specii sau zonele de producere afectate de proiect); importanța și amploarea (de exemplu, având în vedere zona sau populația afectată în raport cu suprafața și populația totală de pe teritoriul ANPICului și, eventual, din țară) și localizarea (a se include hărți).

Efectele cumulative potențiale și alte efecte care ar putea apărea în urma acțiunii combinate a planului sau proiectului în curs de evaluare și a altor planuri sau proiecte.

Măsuri de reducere incluse în proiect (a se indica modul în care acestea vor fi aplicate și modul în care acestea vor evita sau reduce efectele semnificative asupra ANPIC).

3. SOLUȚII ALTERNATIVE

Identificarea și descrierea posibilelor soluții alternative, inclusiv opțiunea zero (a se indica modul în care acestea au fost identificate, procedura, metodele).

Evaluarea alternativelor luate în considerare și justificarea alternativei alese (motivele pentru care autoritățile naționale competente au ajuns la concluzia că nu există soluții alternative).

4. MOTIVE CRUCIALE DE INTERES PUBLIC MAJOR

Motive pentru realizarea acestui plan sau proiect, în pofida efectelor sale semnificative.

Motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic (în absența habitatelor/speciilor prioritare) :

sănătate umană
siguranță publică
consecințe benefice de importanță majoră pentru mediu
alte motive cruciale de interes public major

Descrierea și justificarea motivelor și de ce acestea sunt cruciale.

5. MĂSURILE COMPENSATORII¹³

Obiective, caracteristici-țintă (habitate și specii) și procese/funcții ecologice de compensat (motive, de ce aceste măsuri sunt adecvate pentru a compensa efectele semnificative).

Amploarea măsurilor compensatorii (suprafețe, numărul de indivizi).

Identificarea și localizarea zonelor de compensare (a se include hărți).

¹³ Poate fi necesar un nivel diferit de detaliere, în funcție de faptul dacă notificarea este prezentată spre informare sau în vederea emiterii unui aviz.

Fostul statut și condițiile în zonele de compensare (habitatele existente și statutul acestora, tipul de teren, utilizările existente ale terenurilor etc.).

Rezultate preconizate și explicația modului în care măsurile propuse vor compensa efectele semnificative asupra integrității ANPIC și vor permite conservarea coerenței rețelei Natura 2000.

Calendar pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii (inclusiv aplicarea pe termen lung), indicând data la care vor fi obținute rezultatele estimate.

Metode și tehnici propuse pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii, evaluarea fezabilității acestora și posibila lor eficacitate.

Costurile și finanțarea măsurilor compensatorii propuse.

Responsabilitățile pentru punerea în aplicare a măsurilor compensatorii.

Monitorizarea măsurilor compensatorii, în cazul în care sunt avute în vedere (de exemplu, în cazul în care există incertitudini cu privire la eficacitatea măsurilor), evaluarea rezultatelor și acțiunile ulterioare.

Material gratuit.

www.poca.ro